

BELEIDSPLAN 2023 – 2027

wijkgemeenten 2 en 7 Hervormde Gemeente te Dordrecht

Auteur: Kerkenraad
Datum: 2023
Versie: 1.1

Inhoudsopgave

1	INLEIDING	4
2	IDENTITEIT VAN DE WIJKGEMEENTEN	5
3	DE PLAATS EN VISIE VAN DE KERKELIJKE GEMEENTE	6
3.1	Een belijdende gemeente	6
3.2	Geroepen tot getuigenis en dienst	7
4	DE EREDIENST	7
4.1	Algemeen	7
4.2	Prediking	8
4.3	Liturgie	8
4.4	Praktische uitwerking	9
5	SACRAMENTEN	10
5.1	De Heilige Doop	10
5.2	Het Heilig Avondmaal	10
6	BIJZONDERE DIENSTEN (BELIJDENIS, HUWELIJK, ROUW, OVERIG)	11
6.1	Openbare belijdenis van het geloof	11
6.2	Huwelijksdiensten	11
6.3	Rouwsamenkomsten en pastorale zorg rond het overlijden	11
6.4	Overig	11
7	DE KERKENRAAD (DE AMBTEN)	12
7.1	Principieel	12
7.2	Praktisch	13
8	PASTORAAT	14
8.1	Inleiding	14
8.2	Huisbezoek	14
8.3	Specifieke vormen van pastorale zorg	14
8.4	Consistorie	20

9	VORMING EN TOERUSTING	21
9.1	Catechese	21
9.2	Volwassenenvormingswerk	22
9.3	Overige gemeente opbouw	23
10	DIACONAAAT	23
10.1	Inleiding	23
10.2	Activiteiten	24
10.3	Diaconaal handboek	24
10.4	Zendingsbussen	24
11	DE MISSIONAIRE GEMEENTE	25
11.1	Inleiding	25
11.2	De evangelisatie commissie	25
12	BEHEER EN FINANCIËN	27
12.1	Inleiding	27
12.2	Beheer	27
12.3	Financieel beleid verenigingen en PCD	27
12.4	Predikanten, organisten en koster	28
12.5	Gebouwen	29
12.6	Beheer en gebruik van kerken en zalen	29
12.7	Kerkelijke registers en archieven; geldwerving	31
12.8	Financiën	31
12.9	Beleidsuitgangspunten	322
	TENSLLOTTE	33

1 Inleiding

Voor u ligt het beleidsplan van de Hervormde wijkgemeenten 2 en 7 te Dordrecht. Als basis hebben de voorgaande beleidsplannen gediend, waarbij in deze versie teksten en onderwerpen zijn geactualiseerd en gestructureerd.

Het blijft belangrijk ons te realiseren dat de gemeente geen vereniging, bedrijf of instelling is, die zichzelf heeft opgericht en haar eigen koers bepaalt. Het beleidsplan heeft niet het eerste of het laatste woord. Dat heeft de Bijbel; Gods onfeilbaar Woord. De bestaansreden en het bestaansrecht van onze gemeenten ligt in God, Die Zijn Kerk vergadert, voedt, beschermt en onderhoudt.

Een beleidsplan kan voor de gemeente wel een nuttig hulpmiddel zijn om haar visie te verwoorden, en standpunten over concrete onderwerpen en nieuwe ontwikkelingen vast te leggen. Het verwoorden van deze zaken in een beleidsplan komt ook de continuïteit en de overdracht ten goede bij wisselingen binnen de wijkkerkenraden.

De samenkomst in de zondagse erediensten is het centrum van het gemeente-zijn en de prediking van Gods Woord is het hart van de eredienst. Ook in dit beleidsplan staat dit centraal. Daarna komen achtereenvolgens aan de orde de ambten, het pastoraat, vorming en toerusting, het diaconaat, de missionaire gemeente en het beheer van personeel en gebouwen en de financiën, die hiervoor nodig is.

Bij de uitwerking van de verschillende onderwerpen hebben de volgende algemene overwegingen als leidraad gediend:

1. Het beleidsplan beschrijft niet alleen nieuwe ontwikkelingen en zich aandienende veranderingen. Het beleidsplan beoogt ook het sinds jaar en dag geldende beleid vast te leggen.
2. Zaken waarover in het verleden aparte besluitvorming heeft plaatsgevonden, zijn in dit beleidsplan opgenomen uit oogpunt van duidelijkheid.
3. Veel zaken zijn kerkordelijk geregeld en hoeven strikt genomen niet in het beleidsplan te worden behandeld. Omwille van de volledigheid van het beleidsplan zijn deze zaken op veel plaatsen toch in de beschrijving meegenomen.

We bidden dat dit beleidsplan dienstbaar mag zijn aan de instandhouding en verdere opbouw van Zijn gemeente.

2 Identiteit van de wijkgemeenten.

Bij de vorming van de Protestantse Kerk in Nederland in 2004 hebben onze wijkgemeenten besloten hun plaats in de kerk in te nemen maar met onvervreemdbaar behoud van hun Hervormd-Gereformeerde identiteit. Daartoe hebben onze wijkgemeenten, met instemming van de leiding van de kerk, het zogenaamde Convenant van de classis Alblasterdam (bijlage 1) onderschreven als uitdrukking van de gereformeerde grondslag waarop onze wijkgemeenten blijven staan binnen de Protestantse Kerk in Nederland. Dat houdt onder meer in dat binnen het gemeentelven een centrale plaats wordt toegekend aan de Schriftuurlijke en appellerende prediking in de beide zondagse erediensten en op de christelijke gedenkdagen. Daarbij is de Bijbel als onfeilbaar Woord van God, gezaghebbend voor leer en leven het uitgangspunt.

In de beide sacramenten, te weten de viering van het Heilig Avondmaal en de bediening van de Heilige Doop, belijdt en ervaart de gemeente de gemeenschap met Christus en van de leden onderling, alsmede de verbondstrouw van God.

De gemeente belijdt het algemeen ongetwijfeld christelijk geloof zoals neergelegd in de drie algemene belijdenisgeschriften van de kerk, namelijk de Apostolische Geloofsbelijdenis, de geloofsbelijdenis van Nicea en de geloofsbelijdenis van Athanasius. De gemeente wil staan in de traditie van de Reformatie en trouw zijn aan de belijdenis van de vaderen. Zij acht zich dan ook gebonden aan de drie bijzondere belijdenisgeschriften van de kerk, de Drie Formulieren van Enigheid, nl. de Heidelbergse Catechismus, de Nederlandse Geloofsbelijdenis en de Dordtse Leerregels. De grondslag van onze wijkgemeenten kan onder geen beding worden gewijzigd door besluiten van meerdere ambtelijke vergaderingen van de kerk of van de overheid.

Met deze grondslag geven de wijkgemeenten aan waarop zij de meerdere vergaderingen van de kerk aanspreken en waarop zij door hen aangesproken willen en mogen worden.

1. Als kerkenraad en gemeente belijden wij, met Gods hulp, acht te geven op en vast te houden aan de zuivere prediking van het Evangelie, de zuivere bediening van de sacramenten, het bestraffen van de zonden, ons in alle dingen te richten naar het onfeilbaar Woord van God, waarbij wij alles wat hiermee in strijd is verwerpen.
Als kerk, geboren uit de gereformeerde tak van de Reformatie, aanvaarden wij daarom niet zondermeer de Augsburgse Confessie, noch de Catechismus van Luther. Verder verwerpen wij de Konkordie van Leuenberg en de Barmen Thesen.
2. Als kerkenraad en gemeente belijden wij dat de Heilige Doop een instelling is van Jezus Christus om ons en ons nageslacht Zijn verbond te verzegelen. Daarom behoren de kleine kinderen van de gemeente als erfgenamen van het Rijk Gods gedoopt te wezen.
3. Als kerkenraad en gemeente belijden wij dat het Heilig Avondmaal een instelling is van Jezus Christus, die Hij alleen heeft ingesteld voor Zijn gelovigen (die in het midden der gemeente belijdenis van het geloof hebben afgelegd). Daarom vermanen wij alle ongelovigen en hen die zich met ergerlijke zonden besmet weten, zich van de tafel des Heeren te onthouden, zolang zij zich niet bekeren. Met Gods hulp zullen wij tegenstaan en weren allen die de heilige sacramenten misbruiken of verachten.
4. Als kerkenraad en gemeente belijden wij dat tot ambtsdragers van de gemeente –zowel ouderlingen als diakenen- door wettige verkiezing geroepen en bevestigd dienen te worden mannenbroeders, belijdende leden en vervuld met de Heilige Geest.
5. Als kerkenraad en gemeente belijden wij dat het huwelijk tussen man en vrouw een instelling van God is en als zodanig heilig gehouden dient te worden. Alternatieve samenlevingsvormen zijn onbijbels en daarom censurabel. Daarom zal de kerkenraad op Bijbelse wijze tucht uitoefenen over hen die deze instelling van God ontcrachten.
6. Als kerkenraad en gemeente belijden wij dat zodanige mannen als kandidaat tot de heilige dienst toegelaten en bevestigd dienen te worden, die, staande op de hierboven vermelde en verantwoorde grondslag, de kerk wensen te dienen met het Evangelie van Jezus Christus.

Het is ons verlangen, dat geheel de kerk belijdende kerk is, levend overeenkomstig Gods Woord en getuigenis, zodat aan haar geestelijk karakter geen afbreuk wordt gedaan door verwereldlijking.

Staande op deze grondslag wensen wij, in de kerk die God in ons vaderland geplant heeft, ons Nederlandse volk te dienen met het heilig Evangelie van de genade Gods.

Plaatselijke situatie

De Hervormde wijkgemeenten 2 en 7 te Dordrecht zijn gelegen in en net buiten het centrum van Dordrecht. De leden daarentegen zijn voor een groot deel afkomstig van buiten deze wijken. Dit betekent dat in de huidige situatie de gemeenteleden verspreid wonen. Aangezien het voor de leden veelal een bewuste keuze is om met Hervormde wijkgemeente 2 of 7 te Dordrecht mee te leven, is de betrokkenheid op de wijkgemeenten te Dordrecht groot. Op het Eiland van Dordrecht functioneren twee zelfstandige gemeenten binnen de Protestantse Kerk in Nederland: de Hervormde gemeente te Dordrecht en de Protestantse gemeente Dordrecht-Dubbeldam.

De wijkgemeenten 2 (Rondom de Augustijnenkerk) en 7 (Rondom de Pauluskerk) behoren tot de vijf wijkgemeenten die samen de Hervormde gemeente te Dordrecht vormen. Zij participeren binnen die Hervormde gemeente. Gezien de overeenkomende identiteit werken de wijkgemeenten 2 en 7 nauw samen. Dat komt ook tot uitdrukking in het uitbrengen van dit gezamenlijke beleidsplan.

Al lang wordt er gesproken over een vereniging van beide gemeenten binnen de PKN op het eiland van Dordrecht. In het kader van dit beleidsplan zijn we niet toegekomen aan bezinning op dit onderwerp. Om die reden volstaan we met de letterlijke herhaling van hetgeen in het beleidsplan 2016-2020 m.b.t. de uitgangspunten staat verwoord (cursief hieronder) en spreken we het voornemen uit dat we ons op dit punt in de komende beleidsplanperiode opnieuw zullen bezinnen.

De kerkenraden van de wijken 2 en 7 hanteren t.b.v. (besluitvorming over) de 2^e fase de volgende uitgangspunten c.q. positionering:

- *wijken 2 en 7 ambiëren niet de status van zelfstandige Hervormde of protestantse gemeente, hoewel de kerkorde dit toestaat op hetzelfde grondgebied als dat van de PGDD: zij streven de eenheid na door gelovig en belijdend hun plaats in te nemen binnen het geheel van de protestantse gemeente;*
- *de wijken 2 en 7 willen twee afzonderlijke gewone wijkgemeenten zijn en blijven;*
- *de naam "protestants" i.p.v. "Hervormd" is voor de wijken 2 en 7 minder belangrijk dan de in plaatselijke regeling en beleidsplan vast te leggen ruimte om hun identiteit te bewaren en uit te dragen; echter wil zij de naam "Hervormd" wel kunnen blijven dragen.*
- *de wijken 2 en 7 hechten als gewone wijkgemeenten aan het behouden van een geografisch territorium, waarbinnen zij pastorale en missionaire zorg (evangelisatieactiviteiten) verrichten;*
- *afspraken over nieuw-inkomende leden worden verankerd in de plaatselijke regeling;*
- *in het WK - AK-model (algemene resp. wijkkerkenraden) wordt maximaal gebruik gemaakt van huidige en nieuwe kerkordelijke mogelijkheden om het accent bij de wijkgemeenten te leggen: de algemene kerkenraad is uitsluitend voor afstemming;*
- *zeggenschap over het vermogen van de gemeente is nog een afwegingspunt.*

3 De plaats en visie van de kerkelijke gemeente

3.1 Een belijdende gemeente

In dankbare gehoorzaamheid aan de Heilige Schrift, die de enige en onfeilbare bron en norm voor ons belijden is, belijden wij dat de gemeente:

1. het lichaam van Christus is, door de Vader en krachtens de werking van de Geest;
2. vergaderd wordt op basis van Gods genadeverbond, waarvan de Heilige Doop teken en zegel is, dat de HEERE opricht met de gelovigen en hun nageslacht;
3. is te onderscheiden in een onzichtbare en een zichtbare kerk, aangezien er tweeërlei kinderen van het verbond zijn: zij die uit genade door geloof en bekering Gods heil zijn deelachtig geworden, en zij die in ongehoorzaamheid dit heil blijven verwerpen;

4. geroepen is om te leven tot eer van God, om in woord en wandel de deugden te verkondigen van Hem, Die ons geroepen heeft uit de duisternis tot Zijn wonderbaar licht.

In praktische zin kunnen de Hervormde wijkgemeenten 2 en 7 te Dordrecht worden gerekend tot de modaliteit van de Gereformeerde Bond binnen de Protestantse Kerk in Nederland. De wijkgemeenten hebben daarin de status van Hervormde wijkgemeente: ze weten zich principieel gebonden aan de (Bijbelse) uitgangspunten van de (voorheen) Hervormde Kerk. De wijkgemeenten wijzen pluraliteit in leer en belijden af als in strijd met het Woord van God en betreuren dat deze in de nieuw gevormde kerk een legitieme plaats blijkt te hebben gekregen. Wij verwijzen naar het Convenant van de classis Alblasserdam (bijlage 1) om onze bezwaren verder kenbaar te maken.

De drie formulieren van Enigheid, te weten de Heidelberger Catechismus, de Nederlandse Geloofsbelijdenis en de Dordtse Leerregels zijn voor de wijkgemeenten wezenlijk en onopgeefbaar. De wijkgemeenten vinden in deze kerkelijke geschriften uitdrukking van hun Bijbels geloof, en weten zich aan deze geschriften gebonden in hun belijden.

3.2 Geroepen tot getuigenis en dienst

De wijkgemeenten 2 en 7 te Dordrecht weten zich geroepen tot getuigenis van de Ene Naam die onder de hemel gegeven is tot zaligheid. Dat getuigenis richt zich zowel naar binnen de gemeente als naar buiten.

Zij willen aan hun roeping in Woord en daad dienend inhoud geven via alle taken die zij in kerk en wereld op hun pad vinden. In de gemeente als Lichaam van Christus heeft elk lid daarbij zijn of haar eigen rol en opdracht. De samenkomsten van de gemeente in de dienst van Woord en sacrament, alle activiteiten van verenigingen, commissies en kringen, al het toerustingswerk en de evangelisatieactiviteiten, worden ondernomen vanuit deze roeping.

4 De eredienst

4.1 Algemeen

De eredienst is het hart van het gemeente-zijn. In de eredienst vindt de ontmoeting van God met Zijn gemeente plaats. Daar wordt het Woord geopend. Daar werkt de Heilige Geest, niet alleen in het persoonlijke leven van de hoorders maar ook in het leven van de gemeente als geheel. In de eredienst verschijnen wij als gemeente voor het aangezicht van God. Met ontzag voor Wie Hij is als de heilige, soevereine en liefdevolle God. En met een houding van nederigheid en eerbied. Ook met een houding van afhankelijkheid en openheid voor Zijn spreken en voor Zijn werk.

Als we in de eredienst komen, betreden wij een terrein dat bepaald wordt door het geheimenis van God. Er is sprake van openbaring. In de Woordverkondiging wordt het geheimenis van God ontvouwd. De Heilige Geest wijdt ons in dit geheimenis in. God laat Zich kennen. Maar Hij blijft, ook als wij Hem hebben leren kennen, voor ons verborgen. En veel dingen blijven voor ons verborgen. Toch is Hij helemaal in de eredienst aanwezig. Als de Geopenbaarde én als de Verborgene. Er is daarom ook altijd iets van verborgenheid in de eredienst.

Het besef van dit geheimenis stempelt de gelovige deelname aan de eredienst. Het is belangrijk dat dit besef ook de kinderen wordt bijgebracht. Hierbij gaat het om iets dat zich niet in kindertaal, ook niet in volwassentaal, laat vertolken. Dit gaat het begrip en bevattingvermogen van kinderen en volwassenen en ook het uitdrukkingsvermogen van predikanten ver te boven. En toch, het wordt aan kinderen geopenbaard!

In de overtuiging dat God door de prediking geheimenissen bekend wil maken, staan we een heldere, duidelijke en begrijpelijke prediking voor, waarin er ook mee gerekend wordt dat er veel kinderen in de kerk zijn.

De gemeenteleden worden opgeroepen de onderlinge samenkomsten niet na te laten, maar zoveel mogelijk deel te nemen aan de belegde diensten c.q. bijeenkomsten.

4.2 Prediking

Wij belijden de prediking als de kern van de eredienst. De prediking is het door de HEERE Zelf geschonken middel om Zijn heil te proclameren. De prediking is "de bediening van de verzoening" waarin en waardoor de HEERE zondaren roept en brengt tot geloof.

De prediking:

- vindt plaats vanuit de belijdenis dat de Heilige Schrift het onfeilbare Woord van God is, geïnspireerd door de Heilige Geest;
- dient in overeenstemming te zijn met het belijden van de kerk, zoals dat verwoord is in de belijdenisgeschriften van onze kerk te weten: de Apostolische Geloofsbelijdenis, de geloofsbelijdenis van Nicea, de geloofsbelijdenis van Athanasius, de catechismus van Heidelberg, de Nederlandse Geloofsbelijdenis en de Dordtse Leerregels;
- dient te ontvouwen het wezen en het werk van de drie-enige God: Vader, Zoon en Heilige Geest. Daarbij worden twee wegen genoemd: de weg naar de zaligheid aan iedereen gepredikt en aangeprezen; in het besef van het eeuwig oordeel iedereen met ernst vermanend de weg naar het verderf te verlaten. Zodoende is de prediking de bediening van de sleutelen van het hemelrijk. Daarbij wordt de prediking gekenmerkt door de drieslag ellende-verlossing-dankbaarheid. Vanuit een grondige exegese vindt een pastorale en praktische toespitsing plaats naar het hart en leven van de gemeenteleden, met als doel hen te brengen tot geloof evenals het gewerkte geloof te versterken. Het geheel van de gemeente, zowel qua leeftijd en qua levensomstandigheden, wordt hierbij in het oog gehouden.

In de avonddiensten staat normaliter het leerelement centraal in de verkondiging. Dit geschiedt in de regel vanuit de belijdenisgeschriften of een bepaald Bijbelboek, dit ter nadere invulling door de predikant.

Als lerende gemeente komen we in de eerste plaats, maar niet alleen, op de dag van de Heere bij elkaar onder de prediking. Regelmatig wordt de gelegenheid geboden om ook doordeweeks een zogenaamde "Bijbellezing" bij te wonen.

4.3 Liturgie

Tijdens de samenkomst van de gemeente in de eredienst bevinden we ons in de werkplaats van de Heilige Geest, waar God Zelf wil wonen en tot ons wil spreken door middel van Zijn Woord. Daarbij past een eerbiedige houding, die tot uiting komt in liturgie (= orde van dienst) en decorum (= het uiterlijk welvoeglijke).

4.3.1 Orde van Dienst

De orde van dienst bestaat uit de volgende onderdelen (geen volgorde):

- voorzang
- stil gebed
- votum en zegengroet
- gemeentezang
- lezing van de wet / geloofsbelijdenis
- gezongen antwoord van de gemeente
- gebed om opening van het Woord en verlichting door Gods Geest
- schriftlezing
- collecten
- gemeentezang
- prediking
- gemeentezang
- dankgebed
- gemeentezang
- zegen

Voorafgaand aan en na afloop van de dienst is er het consistoriegebed. De verantwoordelijkheid van de eredienst berust bij de ouderling van dienst. Via een rooster rouleert deze taak per week onder de ouderlingen.

Wanneer een gemeentelid is overleden wordt deze herdacht in de morgendienst.

4.4 Praktische uitwerking

- In de morgendiensten wordt tot onze verootmoediging de wet van de HEERE voorgelezen. In de avonddiensten wordt het christelijk geloof beleden, meestal met de Apostolische Geloofsbelijdenis, soms uit een van de andere belijdenisgeschriften.
- De Bijbelvertaling die in de erediensten en andere formele bijeenkomsten van de gemeente gebruikt wordt is de Herziene Statenvertaling.
- Tijdens erediensten en diensten van bijzondere aard wordt gebruik gemaakt van de drie formulieren van enigheid, t.w. de Catechismus, Geloofsbelijdenis en Dordtse Leerregels.
- Tijdens de diensten wordt niet-ritmisch gezongen. Gebruikt worden de psalmen in de berijming van 1773 en de zogenaamde "Enige gezangen".

4.4.1 Bijbelvertaling.

Een aantal jaar geleden is in onze gemeenten besloten om gecombineerd gebruik te maken van de Statenvertaling en de Herziene-Statenvertaling. In de ochtenddienst de ene variant en in de middagdienst de andere variant. We hebben toen ook besloten deze invoering na een aantal jaar te evalueren. De kerkenraad heeft dit ondertussen gedaan.

De kerkenraad hecht zeer aan het gebruik van de Statenvertaling, zowel thuis, als bij onze kerkelijke activiteiten en in het bijzonder ook tijdens de erediensten. Zoals tijdens de invoering van de Herziene-Statenvertaling ook al is benoemd, is de HSV een verstaanbaardere variant van de Statenvertaling. De Statenvertaling die door de eeuwen heen steeds aanpassingen heeft gekend. We hebben dan ook besloten de Herziene-Statenvertaling voor alle erediensten, Bijbellezingen en gemeentelijke activiteiten te gebruiken.

4.4.2 Decorum

Het bijzondere karakter van de eredienst komt ook tot uitdrukking in gepaste kleding en een verzorgd uiterlijk. Gemeenteleden worden geacht hierover na te denken in het licht van Gods Woord. De wijkkerkenraden achten het dragen van een hoofddeksel voor vrouwen een Bijbelse zaak. Paulus' hierboven reeds geciteerde woorden, gesproken bij deze kwestie, neemt ze daarbij ook tot de haren: *'doch indien iemand schijnt twistgierig te zijn, wij hebben zulke gewoonten niet, noch de Gemeenten Gods' (1Kor. 11:16)*. De wijkkerkenraad is uniform stemmig gekleed en geeft daarmee uitdrukking aan de heiligheid van de eredienst, de eenheid van het ambt en de onderlinge broederschap.

4.4.3 Kinderen in de eredienst.

In de eredienst blijft er altijd iets van het verborgene over dat alles overstijgt en dat wezenlijk bij de eredienst hoort en waar het heilig ontzag bij past. Dit is iets wat ook kinderen moet worden bijgebracht en waarin kinderen ook moeten groeien. De Heilige Geest is hierin aan het werk.

Kinderen behoren wezenlijk tot de gemeente, die God tijdens de eredienst wil onderwijzen door Zijn (leeftijdsloze) Woord en Geest. Zij horen dus in de eredienst thuis. Ook al begrijpen ze, net als volwassenen, veel niet, toch is de Geest in hun leven aan het werk, onder andere door hun besef bij te brengen van God, van Zijn aanwezigheid en van Zijn heiligheid.

De verantwoordelijkheid van het overbrengen van het Woord van God ligt bij de ouders en kan en mag niet gemakkelijk worden afgewenteld. Juist het verklaren van wat zich in de eredienst voltrekt en dat zorgvuldig uit te leggen is van wezenlijke betekenis in de geestelijke opvoeding.

5 Sacramenten

5.1 De Heilige Doop

Op grond van het genadeverbond van God, opgericht met Abraham en zijn zaad, waarin na Pinksteren ook de heidenen zijn ingelijfd, wordt de Heilige Doop bediend, zoals voorheen de besnijdenis, aan de jonge kinderen van de gemeente. Zij die als kind niet gedoopt zijn, ontvangen dit sacrament op volwassen leeftijd, na voorafgaande belijdenis van het geloof. De Heilige Doop is daarbij teken en zegel van de afwassing van onze zonden door het bloed van Jezus Christus. En ook wil ze de belofte van God verzegelen dat de Heilige Geest ons persoonlijk wil toe-eigenen alles wat wij in Christus hebben ontvangen.

De Heilige Doop wordt bediend in het midden van de gemeente. Voorafgaand aan de Heilige Doop vindt dooponderricht door de predikant met de dienstdoende ouderling plaats, waar de ouders onderwezen worden in de leer van de Heilige Doop aan de hand van het doopformulier.

De Heilige Doop is op grond van de Schrift een bevel van God. Daarbij hoort een christelijke levenswandel, christelijke opvoeding en een trouwe kerkgang van de ouders. Als de wijkkerkenraad bijzondere zorg heeft omtrent nalatigheid in kerkgang en/of belijdenis en levenswandel van de doopouders zal hierover nadrukkelijk met hen gesproken worden. Uitstel van de Heilige Doop wordt besproken met de oproep verandering van levenspatroon toe te zeggen en te laten blijken. Uiteindelijk zal de wens om in onze gemeente het kind ten doop te houden, behoudens in geval van censuur, zo mogelijk gehonoreerd worden.

5.1.1 Overdoop

In de dooppraktijk van de gemeente blijkt veel van haar belijden, door de eenzijdige, genadig belovende God, centraal te stellen. Ingeval van overdoop is er zonder voorafgaande schuldbelijdenis geen toegang tot het Heilig Avondmaal en tot ambten en bedieningen binnen de gemeente.

5.2 Het Heilig Avondmaal

Op grond van de instelling door Christus is het Heilig Avondmaal het andere sacrament in de christelijke Kerk. Is de Heilige Doop een teken en zegel van de inlijving door de Vader in de gemeente als Zijn huisgezin; het Heilig Avondmaal is het teken en zegel van de voortdurende verzorging door de Vader van hen, die Hij in Zijn huisgezin heeft opgenomen. Gasten/bezoekers die geen lid van de wijkgemeente zijn en aan het Heilig Avondmaal wensen deel te nemen, dienen vooraf contact op te nemen met de scriba.

Tot het Heilig Avondmaal zijn gerechtigd en geroepen zij, die Jezus Christus door een waar geloof zijn ingelijfd. De wijkkerkenraad laat hen toe tot het Heilig Avondmaal die belijdenis van het geloof hebben afgelegd, tenzij op hen maatregelen van tucht van toepassing zijn.

Het Heilig Avondmaal wordt bediend in een morgendienst in het midden van de gemeente. Dit geschiedt vier maal per jaar. De avonddienst op de zondag van de bediening is een dienst van dankzegging en nabetrachting op het sacrament. Om vruchtbaar gebruik te maken van dit sacrament, achten de kerkenraden de diensten van de voorbereiding op het Avondmaal, het Avondmaal en de nabetrachting en dankzegging van groot belang.

Vorbereiding

De zondag voorafgaande aan de viering van het Heilig Avondmaal wordt voorbereiding gehouden op het sacrament. Ook wordt gewoonlijk op de donderdagavond voor de zondag dat het Heilig Avondmaal gevierd wordt een zogenaamde toerustingsavond gehouden.

Tevens wordt er in de voorbereidingsweek censura morum gehouden. De bedoeling van censura morum is om toe te zien en te bevorderen dat het sacrament in heiligheid gehouden kan worden. Daartoe kunnen eventuele verhinderingen die de wijkkerkenraad bekend zijn of gemeld worden, worden behandeld door pastorale zorg en/of vermaning. De beide dienstdoende ouderlingen op de Avondmaalszondag zijn aanwezig op het censura morum en vervullen de taak van tafelwacht bij de viering. Indien er iemand verschijnt vanuit de gemeente om

een ergerlijke zonde van een van de avondmaalgangers kenbaar te maken, overleggen deze broeders met de overige kerkenraadsleden en nemen een besluit over eventuele vervolgstappen.

6 Bijzondere diensten (belijdenis, huwelijk, rouw, overig)

6.1 Openbare belijdenis van het geloof

De openbare belijdenis van het geloof vindt plaats voor het aangezicht van God in het midden van de gemeente tijdens een kerkdienst. Zij die reeds gedoopt zijn willigen hiermee tevens het verbond in, dat aan hun voorhoofd is betekend en verzegeld. Zij die nog niet gedoopt zijn ontvangen dit sacrament na de openbare belijdenis van het geloof.

Tevens houdt de openbare belijdenis in:

- een beamen van de Heilige Schrift als het Woord van God en een instemmen met de belijdenis van de Kerk.
- een toegang vragen tot het sacrament van het Heilig Avondmaal.
- een uitspreken van de gezindheid om mee te werken aan de opbouw van de gemeente.

6.1.1 Voorbereiding

Alvorens belijdenis van het geloof af te leggen wordt men gedurende tenminste één seizoen onderwezen in Gods Woord en de leer van de Kerk op de belijdeniscatechisatie. Zij die reeds lange tijd geen catechese meer gevolgd hebben wordt aangeraden om twee seizoenen deze catechese te volgen. Het hiervoor genoemde betekent, dat van hen die belijdenis van het geloof wensen af te leggen een trouw kerkelijk meeleven met onze gemeente wordt verwacht.

6.2 Huwelijksdiensten

De dienst van bevestiging en inzegening van het huwelijk vindt plaats in het midden van de gemeente. In het handboek voor de kerkenraadsleden staat uitvoerig beschreven hoe we daar vorm en inhoud aan geven. De predikant informeert een aanstaand bruidspaar hierover in een vroeg stadium. Hiervoor is een handreiking beschikbaar, die aan de bruidsparen wordt gegeven. Zie over huwelijk, echtscheiding en hertrouwen verder hoofdstuk 8.

6.3 Rouwsamenkomsten en pastorale zorg rond het overlijden

Op verzoek van de familie kan onder bepaalde voorwaarden het kerkgebouw beschikbaar worden gesteld om een rouwplechtigheid te houden, voorafgaand aan de begrafenis. Predikant en kerkenraad nemen gezamenlijk de zorg voor de pastorale begeleiding van nabestaanden op zich. Indien gewenst wordt door de wijkouderling, de begrafenis of de condolérance, met gebed afgesloten. De Bijbelse visie op de dood als bezoldiging van de zonde zal niet bedekt worden. Ook in rouwdiensten dient de bediening van het Woord de centrale plaats in te nemen; deze dienen daarom zoveel als mogelijk aan te sluiten bij de reguliere erediensten.

6.3.1 Begraven of cremeren

Crematie lijkt in onze maatschappij steeds normaler te worden. Op grond van de Schrift ontraden de kerkenraden cremeren. Crematie staat op gespannen voet met het beleiden van de opstanding van het lichaam en dat is voor christenen een essentieel onderdeel van het geloof. In de Schrift staan begraven en opstanding tot elkaar als zaaien – maaien. Wel laat de kerkenraad ruimte om per geval ambtelijke aanwezigheid te overwegen indien bijvoorbeeld nabestaanden voor crematie kiezen tegen de wens van de overledene. Deze afweging zal door de betreffende predikant in overleg met het moderamen worden gedaan.

6.4 Overig

- Op bid- en dankdag worden twee kerkdiensten, t.w. 's middags en 's avond, belegd. Op bid- en dankdagen is er 's middags speciale aandacht voor de kinderen van de zondagsschoolleeftijd. Meestal met een boekje tijdens de dienst en een soort preekbespreking op de zondag erna.

- In de regel wordt er op tweede Kerstdag 's morgens een kerstviering van de gemeente met de zondagsschool gevierd. Valt deze dag op zondag, dan verschuift kerstfeestviering van de zondagsschool naar een andere dag. Rond Kerst is er een kerstzangdienst, die wordt georganiseerd onder verantwoordelijkheid van de kerkenraad.
- De zondag van of na Hervormingsdag worden 's morgens twee coupletten van het Lutherlied gezongen.
- Op de zondag van of na de verjaardag van ons Staatshoofd en/of op de zondag van of na Koningsdag worden 's morgens na afloop van de dienst het eerste en zesde couplet van het Wilhelmus gezongen.
- Voorafgaand aan de (morgen)dienst op 1^e Kerstdag, 1^e Paasdag, 1^e Pinksterdag en Hemelvaartsdag worden toepasselijke liederen gezongen, waarvan de inhoud verenigbaar is met de identiteit van de wijkgemeenten. Na de zegen(bede) wordt, op 1^e kerstdag het "Ere zij God" en 1^e Paasdag het "U zij de Glorie" gezongen.
- Op oudejaarsavond en nieuwjaarsmorgen wordt een kerkdienst belegd.
Tijdens de oudejaarsavonddienst worden de overledenen van het afgelopen jaar herdacht.

7 De kerkenraad (de ambten)

7.1 Principieel

Christus heeft, om Zijn gemeente te hoeden, te bewaren en (terug) te brengen tot wat haar in Hem geschonken is, de ambten ingesteld. De ambtsdragers vertegenwoordigen Christus in het midden van de gemeente. Van hieruit zijn zij zowel met gezag bekleed als tot grote verantwoordelijkheid geroepen. Anderzijds is de wijkkerkenraad ook de vertegenwoordiging van de gemeente.

De wijkkerkenraad, bestaande uit predikant, ouderlingen en diakenen, is:

1. verantwoordelijk voor de voortgang van de zuivere bediening van het Woord van God en de Sacramenten;
2. geroepen tot herderlijke zorg in al zijn facetten aan allen die tot de gemeente behoren;
3. gehouden om opzicht uit te oefenen over leer en leven van de gemeenteleden;
4. belast met de zorg voor de stoffelijke belangen van de gemeente.

Dit alles opdat de gemeente zal mogen opwassen in Hem, Die haar Hoofd is: Christus. Hiertoe neemt de bezinning met onderling opscherpen en bemoedigen een belangrijke plaats in tijdens de vergaderingen van de wijkkerkenraad.

De predikant is geroepen tot de dienst van het Woord, van de sacramenten en van de gebeden in de erediensten. Hij ruimt voldoende tijd in voor studie en exegese van het Woord. Zijn verblijf bij de Bron is van onschatbare waarde voor zijn arbeid in prediking en herderlijke zorg. Vanuit het onderzoek van het Woord leidt hij de gemeente in haar geheel en gemeenteleden afzonderlijk in onderwijzing, vermaning, vertroosting en bestraffing, naar wat nodig is. Bovenal verkondigend de bekering tot God en de verzoening met Hem door het geloof in Jezus Christus. Hij weerlegt met het Woord dwalingen en valse leer met het oog op de rechte wandel van de gemeente.

De ouderling is geroepen tot het opzienersambt. Hij heeft, met de predikant, het opzicht over leer en leven van de gemeente. Hij is de predikant behulpzaam met goede raad en hij behartigt de stoffelijke belangen van de gemeente. Hij ziet toe dat alle dingen in de gemeente met orde geschieden en verleent pastorale zorg aan hen die raad en troost behoeven. Ook heeft hij de taak toe te zien op leer en leven van de predikant.

De diaken is geroepen tot het inzamelen, bewaren en uitdelen van de diaconale gelden/liefdegaven. Hij dient te onderscheiden waar nood is, en met een bewogen hart uitdeling te verzorgen. Hij gaat voor in het dienen, opdat de gehele gemeente haar roeping in deze leert verstaan. Zo behoort ook het dienen aan de tafel des Heeren tot zijn taak.

7.1.1 Vrouw en ambt

In 2012 verscheen van het hoofdbestuur van de Gereformeerde Bond de brochure 'Mannelijk en vrouwelijk schiep Hij hen. Over man, vrouw en ambt'. Daarin wordt onder andere geconcludeerd dat het onderscheid tussen man en vrouw in roeping en bestemming een doorgaande lijn in het Bijbelse getuigenis is. Uitgesproken wordt op grond van een bestuderen en wegen van de gegevens uit Oude en Nieuwe Testament dat het niet in lijn met de weg van de Heilige Schrift is om het kerkelijk ambt voor de vrouw open te stellen. Met deze keuze

is gezocht trouw te zijn aan de openbaring in de Heilige Schrift. Dit is ook het beleid binnen de wijkgemeenten 2 en 7.

Niet alles is daarmee echter gezegd. Immers, de Heere Jezus neemt man en vrouw op gelijke wijze in Zijn genade op en leert hen in onderlinge liefde en respect met elkaar om te gaan. Hij laat man en vrouw samen delen in de gaven van de Heilige Geest, tot dienst in de gemeente. Het is goed en nodig oog te hebben voor de royale plaats die God aan de zusters van de gemeente geeft. Het inzetten van vrouwen in (niet ambtelijke) dienst van de gemeente is en blijft noodzakelijk en zal ook worden gestimuleerd.

7.2 Praktisch

De ouderlingen en diakenen worden door de stemgerechtigde lidmaten van de gemeente gekozen. De wijze waarop wordt in de plaatselijke regeling bepaald. De al jaren gebruikelijke wijze van verkiezing in onze gemeente houdt in, dat de gemeente wordt gevraagd namen in te dienen voor een vacature, waarna de wijkkerkenraad (na overweging van de ingediende namen) een dubbeltal opstelt waaruit de gemeente kiest.

De wijkkerkenraad bestaat uit de predikant, ouderlingen, ouderlingen-kerkrentmeester en diakenen. Enkele ouderlingen zijn wijkouderling, twee ouderlingen richten zich in het bijzonder op respectievelijk het evangelisatiewerk en het jeugdwerk en een diaken op het schipperswerk.

De wijkkerkenraad vergadert in de regel één keer per twee maanden. De wijkkerkenraden benoemen uit haar midden het moderamen, bestaande uit de predikant(en), de scribae, een ouderling, een ouderling-kerkrentmeester en een diaken.

Jaarlijks terugkerende agendapunten zijn in ieder geval een verslag van werkzaamheden van de predikant, de verantwoordingen van de ingestelde wijkkerkenraadscommissies (evangelisatiecommissie, zendingscommissie, jeugdbegeleidingscommissie, Bijbelkringstuurgroep en de begrotingen en jaarrekeningen van kerkrentmeesters en diaconie).

De wijkgemeenten maken deel uit van de Hervormde Gemeente te Dordrecht en maken deel uit van haar organen. De Algemene Kerkenraad hanteert daartoe een rooster, waarbij de verschillende ambten worden afgevaardigd.

In het verband van de ambtelijke vergaderingen van de Protestantse Kerk in Nederland behoort Dordrecht tot de classis Zuid-Holland Zuid. De predikant neemt deel aan de samenkomsten van het ministerie van predikanten.

8 Pastoraat

8.1 Inleiding

Pastoraat is de herderlijke zorg in de gemeente. Ambtsdragers hebben hierin een bijzondere taak en verantwoordelijkheid, maar in het ambt aller gelovigen zijn daarnaast alle gemeenteleden geroepen naar elkaar om te zien en gemeenschap te betrachten. Pastoraat is essentieel in het gemeentezijn tot opbouw en uitbreiding van Gods Koninkrijk. Het ambtelijk pastoraat wordt onderscheiden in het reguliere huisbezoek en andere specifieke vormen van pastoraat.

8.2 Huisbezoek

De gemeente is verdeeld over de wijkouderlingen. Uitgangspunt voor het huisbezoek is, dat alle aan de betreffende wijkouderling toegewezen adressen eens in de twee jaar worden benaderd voor huisbezoek. In de regel gaat de ouderling op huisbezoek met een vaste bezoekbroeder. Uitgangspunt van beleid is dat zoveel als mogelijk ook de bezoekbroeder ambtelijk betrokken is. Om die reden heeft het de voorkeur dat diakenen of kerkrentmeesters zoveel als mogelijk als bezoekbroeder meegaan met de wijkouderling.

De voortgang van het bezoekwerk en pastorale aandachtspunten worden besproken in de reguliere consistorievergaderingen. Eventuele bijzondere pastorale aandachtspunten of noden worden door de wijkouderling besproken cq. doorgegeven aan de wijkpredikant.

Huisbezoek is niet vrijblijvend. Een belangrijk aspect is de ontmoeting waarin plaats is voor hartelijke belangstelling en meelevens in de persoonlijke en gezinsomstandigheden. Kenmerk van het huisbezoek is daarbij, dat het gaat om de toespitsing op het leven met de HEERE. Vanuit algemene omstandigheden moet via de kerkgang en het meelevens binnen de gemeente ook het persoonlijk geloofsleven aan de orde komen. Het gaat daarbij ook om de uitwerking van de prediking en de sacramenten en om de huisgodsdienst (met name het Bijbel lezen). Deelname van de kinderen aan het huisbezoek wordt op prijs gesteld en gestimuleerd.

Ook indien leden aangeven de gemeente te willen verlaten vindt in principe altijd een huisbezoek of gesprek met de (wijk)predikant of wijkouderling plaats voordat tot overschrijving of uitschrijving wordt overgegaan

8.3 Specifieke vormen van pastorale zorg

8.3.1 Bezoek nieuw ingekomenen

De komst van leden van de PKN die (administratief) binnenkomen in de wijk wordt (automatisch) gesignaleerd en de betreffende wijkouderling krijgt de gegevens door van de ledenadministrateur van de wijkgemeente. Deze leden worden opgenomen in het bestand en op de reguliere wijze toegewezen aan een wijkouderling die een kennismakingsbezoek aflegt.

Voor aanvragen van Dordtse PKN-leden die buiten de geografische sectie van de wijken 2 en 7 wonen of aanvragen van Dordtenaren die niet tot de PKN behoren en aanvragers die buiten Dordt wonen, wordt door de wijkouderling eerst een kennismakingsbezoek afgelegd. Na het gesprek koppelt de bezoekerouderling dit terug aan de voorzitter van het consistorie. Indien deze op basis van het gesprek, de attestatie en eventueel verkregen aanvullende informatie geen aanleiding en noodzaak ziet voor bespreking in het consistorie, geeft hij de opdracht tot inschrijving door aan de ledenadministrateur.

Voor nieuwe bezoekers van de kerkdiensten is er een verwijzing op de Nieuwsbrief opgenomen om zich te melden bij één van de scribae.

8.3.2 Ouderenpastoraat

De wijkgemeenten besteden uiteraard pastorale zorg aan de groeiende groep oudere gemeenteleden. Hiertoe worden o.a. speciale bezoekerouderlingen voor de verpleeghuizen aangewezen. Ook kunnen de wijkkerkeraden

eventueel Heilig Avondmaal diensten beleggen in verpleeghuizen. De ouderen boven 80 jaar worden rondom hun verjaardag door de predikant bezocht.

8.3.3 Pastoraat bij zieken

Gemeenteleden die in een ziekenhuis zijn opgenomen worden wekelijks door de predikant bezocht. Ook na thuiskomst wordt een bezoek gebracht. Langdurig zieken die thuis of in een verzorgingstehuis worden verpleegd krijgen bezoek van de wijkouderling en predikant.

8.3.4 Crisispastoraat

In die zaken van een crisis situatie bij een gemeente lid is de predikant de eerst aangewezen persoon. Wanneer de crisis een langdurig karakter krijgt worden de bezoeken tussen predikant en wijkouderling afgewisseld. In het geval een gemeente lid in de terminale levensfase komt is het gebruikelijk dat er dagelijks een bezoek wordt gebracht. Zo nodig wordt er voor psychische nood doorverwezen naar professionele hulp

8.3.5 Rouwpastoraat

De predikant leidt bij een begrafenis de rouwdienst en begeleidt de rouw dragende familie. Een ouderling (bij voorkeur de wijkouderling) is er bij aanwezig. Hij sluit in overleg met de familie de condoleance voor en na de begrafenis af. Predikant en kerkenraad nemen gezamenlijk de zorg voor pastorale begeleiding van de nabestaande(n) op zich. Indien er sprake is van crematie zal geen medewerking worden verleend aan een rouwdienst.

8.3.6 Huwelijk, relaties en (homo)seksualiteit

Veel pastorale zorg gaat uit naar het terrein van huwelijk, relaties en seksualiteit. In het huwelijk komt het beeld van God en Zijn bedoeling met mensen op een diepe wijze tot uiting en Zijn eer is in het geding. Ook raakt de omgang met relaties op allerlei manier het welzijn van gemeenteleden.

Het huwelijk

Visie

De kerkenraden onderschrijven de inhoud van het klassieke (hertaalde) huwelijksformulier. Daarin is de Bijbelse visie op het huwelijk rijk en uitstekend verwoord. We behoeven die hier dan ook niet uitgebreid weer te geven, maar volstaan met het noemen van de belangrijkste kenmerken:

- Het huwelijk tussen man en vrouw is ingesteld in het paradijs. Het is onderdeel van de scheppingsorde.
- Het huwelijk is door God ingesteld als een verbond en seksuele vereniging van één man en één vrouw en geldt voor het leven (Genesis 2:23, 24; Maleachi 2:14-16). Die relatie symboliseert de relatie tussen God en Zijn volk, tussen Christus en Zijn bruidsgemeente (Efeze 5:21-33; Hosea 2:14-23).
- De seksuele omgang behoort exclusief binnen het huwelijk.
- Christus wil de getrouwden altijd bijstaan, juist ook als het moeilijk is.
- Man en vrouw behoren elkaar lief te hebben en bij te staan, ieder vanuit de eigen identiteit.
- Het huwelijk dient de voortzetting van het menselijk geslacht en, door de werking van de Heilig Geest, de uitbreiding van Gods koninkrijk. Daarom worden gehuwden opgeroepen de kinderen (als ze die krijgen) op te voeden volgens Gods Woord.
- Een gelovige dient niet met een ongelovige te trouwen (1 Korinthe 7:39, 2 Korinthe 6:14, 15).
-

Dit huwelijksformulier ontstond in 1556 in een geheel andere kerkelijke en maatschappelijke context, maar het is daarmee niet gedateerd. Het is immers gebaseerd op de Bijbel. De actuele maatschappelijke en kerkelijke ontwikkelingen nopen er wel toe om op bepaalde zaken nader in te gaan.

Burgerlijk en kerkelijk huwelijk

Kerkelijke inzegening van het huwelijk kan pas na het sluiten van het burgerlijk huwelijk plaatsvinden. Echter, in de kerkelijke bevestiging van het huwelijk komt de diepste bedoeling van het huwelijk pas werkelijk tot uitdrukking. Bovendien vragen we daarin God om Zijn zegen en Hij geeft ons Zijn beloften. Daarom dienen

we het burgerlijk en het kerkelijk huwelijk dicht bij elkaar te houden. Dat betekent heel praktisch ook dat de kerkelijke bevestiging zoveel mogelijk direct aansluitend aan het burgerlijk huwelijk hoort plaats te vinden.

Tijdgeest

De tijd waarin we leven, beïnvloedt christenen en hun gezinnen. We stippen slechts enkele onderwerpen aan:

- Seksuele gemeenschap uitsluitend binnen het huwelijk lijkt ook onder gereformeerde christenen steeds minder erkend en nageleefd te worden.
- Een kloof tussen enerzijds het Bijbelse en anderzijds het actuele maatschappelijke beeld van de onderscheiden kenmerkende verantwoordelijkheden voor mannen en vrouwen binnen het huwelijk. Onder andere als het gaat over elkaar onderdanig zijn in de vreze Gods en gezagsuitoefening in liefde.
- De grote maatschappelijke druk/verleiding om te presteren en te verdienen, die een geborgen en liefdevol huwelijk en gezinsklimaat bedreigen.
- Gebrek aan doorleefde kennis over wat de Bijbel leert over het huwelijk.
- De neiging om zich bij keuzes vooral te laten leiden door wat 'goed voelt' en 'goed uitkomt'.

Op deze en andere punten is het nodig om vanuit Gods Woord een helder geluid te laten horen en elkaar binnen de gemeente daarin te steunen en op te scherpen.

Geregistreerd partnerschap

Ook binnen de gereformeerde kerken gaan wel stemmen op om ook bij een geregistreerd partnerschap over te gaan tot een kerkelijke inzegening. Als reden wordt genoemd dat een geregistreerd partnerschap juridisch gezien praktisch dezelfde waarde heeft als een burgerlijk huwelijk. Maar daarmee is het (ook juridisch gezien) nog geen huwelijk. De vraag mag gesteld worden waarom iemand die naar Gods Woord wil leven hiervoor zou kiezen. De kerkelijke inzegening spreekt alleen van een huwelijk. Wij zien geen ruimte om bij een geregistreerd partnerschap over te gaan tot een inzegening.

Samenwonen en latrelatie

De praktijken van samenwonen en een latrelatie zijn maatschappelijk geheel aanvaard en gaan ook de kerken niet voorbij. Deze praktijken wijken echter sterk af van de kenmerken van een huwelijk overeenkomstig Gods Woord, zoals hiervoor kort samengevat. Wij zien daarvoor dan ook geen ruimte in de kerkelijke gemeente.

Pastoraat en toerusting

In de praktijk kunnen zich ten aanzien van het huwelijk zeer uiteenlopende gevallen voordoen. Daarbij is bijzondere aandacht nodig vanuit prediking, catechese en pastoraat. Elke situatie vraagt weer maatwerk. Van met name predikanten en bezoekerderlingen mag worden verwacht dat ze bereid zijn zich in de materie te verdiepen en in staat zijn daar geestelijk leiding aan te geven. Hieronder noemen we slechts enkele aandachtspunten.

1. In de prediking zal het huwelijk met enige regelmaat aan de orde komen. Het is alleen al daarom goed dat er leerdiensten aan de hand van de Heidelbergse Catechismus plaatsvinden.
2. In het licht van het voorgaande behoeft het belang van huwelijksvoorbereiding en -onderhoud geen nadere onderbouwing. Daarvoor bieden we een cursus aan.
3. In de aanloop naar een huwelijk zal de predikant het aanstaande echtpaar spreken en daarbij de principiële visie op het huwelijk aan de orde stellen. Als blijkt dat een aanstaand echtpaar hier een afwijkende kijk op heeft, of een levenspraktijk kent die daarvan afwijkt (bij voorbeeld in geval van samenwonen), zal daarover door een kleine afvaardiging van de kerkenraad met hen doorgesproken worden. De rijkdom van het huwelijk zoals de Bijbel daarover spreekt en de zegen van de Heere die daarop verwacht mag worden, worden dan duidelijk gemaakt en dat een afwijking daarvan zonde is voor God. Als dit van harte wordt aanvaard en men in de praktijk daarnaar handelt, staat niets een kerkelijke inzegening in de weg.
4. Als er sprake is van openlijk zondig gedrag, zoals bij voorbeeld bij samenwonen of een latrelatie, zal men in beginsel tot het huwelijk uit elkaar gaan en schuld belijden tegenover de Heere en een kleine vertegenwoordiging van de kerkenraad. Dan mag de belofte van vergeving klinken en is de weg vrij naar

kerkelijke inzegening. De keerzijde hiervan is dat wie zich niet aan de Bijbelse boodschap wil onderwerpen, geen inzegening kan ontvangen.

5. Behalve aandacht voor principiële zaken rond het huwelijk, is het ook nodig om in de gesprekken over de voorbereiding van het huwelijk te vragen naar eerdere ervaringen die bedreigend kunnen zijn voor een huwelijk. Mocht dit aan de orde zijn, dan kan nadere pastorale en/of professionele hulp nodig zijn.
6. Het verdient aanbeveling om structureel een jaar na de huwelijksluiting een ambtelijk gesprek te hebben, waarin aan de orde komt hoe het gaat in het huwelijk. Veel problemen steken al snel de kop op en die zijn dan nog relatief goed bespreekbaar.
7. Ambtsdragers zullen bij de huisbezoeken aandacht geven aan het functioneren van het huwelijks- en gezinsleven voor Gods aangezicht.

Bovenstaande vraagt het nodige aan inzet en tijd. Maar een huwelijk en gezin zijn dat meer dan waard. Tijdige toerusting en pastoraat kunnen ernstige ellende tot op zekere hoogte helpen voorkomen.

Echtscheiding ¹

Visie

1. Vanwege de diepe betekenis van het huwelijk, zoals hiervoor verwoord, haat God de echtscheiding; het doet schade aan Gods eer, aan Zijn verbond met Zijn volk, de mensen die het aangaat, de gemeente en de samenleving. Waar betrokkenen op relationeel gebied in aantoonbare openbare zonde leven, komen vermaning en tucht aan de orde. Dit is gericht op het brengen tot Christus, schuld belijden en herstel.
2. Echtscheiding is op Bijbelse gronden mogelijk wanneer er sprake is van overspel en wanneer er sprake is van kwaadwillige verlating (1 Korinthe 7:10-16, Mattheus 19:9).
3. Geweld, misbruik en allerlei vormen van gedrag binnen een huwelijk waardoor mensen te gronde worden gericht, kunnen eveneens gezien worden als vormen van kwaadwillige verlating of als praktijken die in ernst daaraan gelijk beschouwd kunnen worden. Het is duidelijk dat in de samenleving vaak gehoorde redenen voor een echtscheiding zoals het 'op elkaar uitgekeken zijn' of 'niet meer bij elkaar passen' geen Bijbelse grond voor echtscheiding zijn.
4. Toelating van een echtscheiding wil niet zeggen dat men ook tot scheiding moet komen, of dat men na een scheiding niet meer tot herstel kan komen. Dat geldt ook na overspel of kwaadwillige verlating. Schuld belijden, vergeving en herstel zijn verre te verkiezen boven een blijvende echtscheiding. Dat moet dan wel aantoonbaar oprecht en doorleefd zijn en er dient geleerd te zijn van de eerdere periode, zodat herhaling van de problemen niet meer verwacht wordt.

Pastoraat en toerusting

1. Het pastoraat dient er in voorkomende gevallen toe om betrokkenen vanuit Gods Woord in liefde en geduld te vertroosten en te bemoedigen, te steunen, te vermanen en terecht te wijzen, raad te geven en aan te werken op verzoening en herstel (1 Thessalonicenzen 5:14). Dit zowel met het oog op de relatie met God als de onderlinge relatie.
2. Het pastoraat is zich bewust van de ernstige en langdurige gevolgen van een echtscheiding voor het gezin, de gemeente en de samenleving. We zullen daarom al het mogelijke doen om van een echtscheiding te weerhouden, dan wel de gevolgen daarvan te verzachten. Daarbij zullen we zowel op de echtelieden als ook op de eventueel aanwezige kinderen richten.
3. Wanneer er sprake is van (dreigend) geweld, misbruik of andere vormen van gedrag waardoor mensen te gronde worden gericht, zal het pastoraat omwille van de veiligheid en het welzijn van mensen al het mogelijke doen om dit zo snel mogelijk te (helpen) beëindigen. Als de veiligheid van kinderen in het geding is, ofwel hun ontwikkeling ernstig wordt bedreigd, wordt Veilig Thuis benaderd. De ouders worden daarvan in kennis gesteld.

---

¹ De consistorievergadering van de wijken 2 en 7 heeft een bezinning gehouden over echtscheiding en hertrouwen. De inleiding die daarbij is ingebracht, die achtergrondinformatie bevat voor onze visie, pastoraat en toerusting in deze, kan bij de scriba's worden opgevraagd.

4. Als het kan wordt de mogelijkheid van een scheiding van tafel en bed verkend.
5. Ambtsdragers dienen zich bewust te zijn van de grenzen van hun specifieke verantwoordelijkheid. Waar de problemen andere deskundigheid vereisen, zal naar passende (bij voorkeur christelijke) professionele hulp worden verwezen. Daarmee zal het beleid zo goed mogelijk worden afgestemd, door aan de echtelieden te vragen aan welke doelen wordt gewerkt.
6. Het pastoraat spreekt de mensen aan vanuit Gods Woord en biedt hen daarbij alle mogelijke steun en hulp. Waar mensen menen een andere weg in te moeten slaan dan het pastoraat hen vanuit Gods Woord voorhoudt, zal het pastoraat daarin berusten, zonder de verantwoordelijkheid van de echtelieden over te nemen.
7. Ook tijdens en na een echtscheiding zal het pastoraat de mensen blijven begeleiden, ondersteunen en aanpreken op het gebod elkaar lief te hebben en te dienen.
8. Pastoraat bij echtscheiding vraagt veel tijd, grote zorgvuldigheid en voldoende affiniteit met de problematiek. Het is nodig zich daar rekenschap van te geven en de juiste verwachtingen te wekken als het gaat om wat het pastoraat wel en niet kan.
9. In het pastoraat voor gescheiden mensen dient er ook na langere tijd aandacht te zijn voor reflectie op het eigen aandeel in de gebeurtenissen die tot een scheiding hebben geleid en het nemen van verantwoordelijkheid daarvoor. Dit met het oog op schuld belijden, vergeven, herstel en het voorkomen van herhaling in een eventuele nieuwe relatie.

Hertrouwen

Visie

1. Hertrouwen is principieel mogelijk in geval van overspel door de ander en bij kwaadwillige verlating. Voor degene door wiens overspel een echtscheiding is ontstaan, en voor wie door zijn gedrag in ernstige mate debet is aan overspel of echtscheiding, staat de weg naar een nieuw huwelijk in beginsel niet open. Wanneer leden in strijd met vermaningen toch een burgerlijk huwelijk aangaan, kan geen kerkelijke bevestiging van het huwelijk plaatsvinden en dienen maatregelen van tucht overwogen te worden.
2. Wanneer mensen reeds eerder op onBijbelse gronden zijn gescheiden en hertrouwd met een ander, dienen ze bij deze relatie te blijven, hun zonden te belijden, vergeving te ontvangen en verder in orde te maken wat nodig is.

Pastoraat en toerusting

1. In de pastorale begeleiding van gescheiden mensen dient de (on)mogelijkheid van hertrouwen volgens de Bijbel tijdig besproken te worden, zodat voorkomen wordt dat men met voldongen situaties wordt geconfronteerd. Bij nieuwe leden die gescheiden zijn, wordt het beleid inzake echtscheiding en hertrouwen bij de kennismaking aan de orde gesteld.
2. Waar betrokkenen in aantoonbare openbare zonde voortleven, komen vermaning en tucht aan de orde. Dit is gericht op het brengen tot Christus, schuld belijden en herstel.

Alleengaan

Visie

1. In het bovenstaande is op grond van de Bijbel uitdrukking gegeven aan de hoge waardering van het huwelijk. Dat mag echter niet doorslaan in het romantiseren van het huwelijk. De Bijbel spreekt namelijk ook over een positieve manier over het ongetrouwd zijn, zonder die situatie te idealiseren.
2. Belangrijk is dat iedereen, getrouwd of ongetrouwd, van God een roeping en (op)gave gekregen heeft. Hoe dat beleefd wordt, kan sterk verschillen. Het ongetrouwd zijn kan bijvoorbeeld een lange worsteling met zich brengen. Het is belangrijk dat we in die weg wel Gods bedoeling leren verstaan, daarin tot aanvaarding komen en tot zegen zijn (1 Timotheüs 6:6; Filippenzen 4:11).

3. De Bijbel spreekt over het ongetrouwd zijn zelfs als een bevoorrechte positie, waarin christenen op een bijzondere wijze dienstbaar kunnen zijn (bijv. 1 Korinthe 7:32-35). Ook hierin zien we vooral op de overste Leidsman, Jezus Christus, Die evenals Paulus niet getrouwd was.

Pastoraat en toerusting

1. 1. Korinthe 12 geeft een kader voor het functioneren als gemeente. Isolement is verstikkend. We stimuleren de gemeente om alleengaanden op te nemen in haar gezinnen en relaties.
2. De Bijbel geeft alle ruimte aan vriendschap. Zonder seks kun je leven, maar niet zonder nabijheid.
3. We geven alleengaanden een plaats en taak in de gemeente, als zij daarvoor geschikt zijn. We stimuleren hen om de gaven die ze van God ontvangen hebben in te zetten binnen en buiten de gemeente.
4. We geven aandacht in de voorbede, waarbij aandacht is voor verschillen in beleving (niet als 'probleemgeval').
5. Het is nodig te beseffen dat de aard van het alleen gaan sterk kan verschillen. Iemand kan nooit tot een huwelijk zijn gekomen, weduwe/weduwnaar of gescheiden zijn.

Homoseksualiteit en genderidentiteit.²

We willen als gemeente oog hebben voor degenen die worstelen met ingrijpende vragen over hun seksuele gerichtheid of genderidentiteit. Zij ervaren vaak veel verwarring en spanning. Als kerk zijn we daarom intens op hen betrokken. Hun diepste identiteit ligt niet in hun seksuele gerichtheid of gender, maar in hun verhouding tot de Heere Jezus. Levend in dat geloof komt op hen bijzonder veel af, zeker in onze tijd. Het is onze roeping als gemeente om waar nodig ook deze broeders en zusters en hun naasten tot steun te zijn, terwijl zij vanuit hun eigenheid bijdragen aan het samen gemeente van Jezus Christus te zijn.

De kerkenraden stemmen in met het rapport 'Homoseksualiteit en homoseksuele relaties' (Christelijke Gereformeerde Kerken; 2013). Onder verwijzing naar dat document en de toelichting op het convenant van Alblasterdam in hoofdstuk 2, beperken we ons hier tot enkele kernnoties die bepalend zijn voor onze visie en het pastoraat. Deze noties dienen in hun onderlinge samenhang gelezen te worden.

Voor het onderwerp genderidentiteit en genderdysforie verwijzen we naar de brochure Genderdysforie van de Gereformeerde Bond (2021).

Visie

1. Een homoseksuele gerichtheid en genderdysforie zijn wel een gevolg van de zondeval, maar op zichzelf geen zonde. We aanvaarden de personen die het betreft als ieder ander in liefde.
2. Wat betreft homoseksualiteit is het van belang onderscheid te maken tussen de homoseksuele gerichtheid en het praktiseren ervan. Ook ten aanzien van genderdysforie is het van belang om te onderscheiden tussen de beleving van de genderidentiteit en de keuzes die in de praktijk gemaakt worden. Bij die keuzes zijn de erkenning van het in de schepping gegeven onderscheid tussen man en vrouw en het met de geboorte gegeven geslacht van wezenlijk belang.
3. Homoseksuele relaties zijn niet te verenigen met het Woord van God, de Bijbel, en zijn reden voor het toepassen van de tucht zolang geen sprake is van berouw en bekering. Er is geen plaats voor het (in)zegenen van homoseksuele relaties.
4. Het uitdrukking geven aan genderidentiteit op een manier die strijdig is met Gods Woord is reden voor het toepassen van de tucht zolang geen sprake is van berouw en bekering. Er is geen plaats voor het inzegenen van het leven met een andere genderidentiteit en naam dan die bij de geboorte gegeven zijn.
5. Wie in gehoorzaamheid aan Gods Woord met zijn homoseksuele gerichtheid of genderidentiteit omgaat, kan voluit deelnemen aan het gemeentelven, ook ambtelijk.

Pastoraat en toerusting

---

² De kerkenraden hebben zich in 2021-2022 bezonnen op dit onderwerp. Het materiaal dat daarbij is gebruikt, is op aanvraag beschikbaar bij de scriba's.

1. 1. Korinthe. 12 geeft ons een kader voor het functioneren als gemeente. Er is verscheidenheid van gaven en roeping, maar dienstbaarheid staat centraal; isolement is verstikkend. We streven in opdracht en navolging van de Heere Jezus naar de onderlinge betrokkenheid van gemeenteleden.
2. De Bijbel geeft alle ruimte aan vriendschap en geeft er een hoge waardering aan. Seks is geen primaire levensbehoefte. Het ongetrouwd zijn is in de Bijbel ook een gave, die op bijzondere wijze ten dienste kan staan aan het Koninkrijk van God.
3. Gemeenteleden met een homoseksuele gerichtheid en transgender personen kunnen als ieder andere een taak in de gemeente vervullen als zij daarvoor geschikt zijn. We stimuleren hen om zelf hun gaven in te zetten binnen en buiten de gemeente.
4. We geven aandacht aan de hele persoon en zijn of haar leven; er is veel meer dan homoseksualiteit.
5. We hebben in de voorbede aandacht voor degenen die een andere seksuele gerichtheid of genderidentiteit hebben, waarbij aandacht is voor verschillen in beleving (dus niet als 'probleemgeval').
6. Wie een andere dan de heteroseksuele gerichtheid heeft of transgender is, ervaart nogal eens mentale en sociale problemen. Het is de roeping van de gemeente om, als en voor zover dit het geval is, er voor deze gemeenteleden te zijn en hen te steunen. Indien nodig, is verwijzing naar professionele hulp geboden. Juist ook dan blijven nabijheid vanuit gemeente en pastoraat noodzakelijk.
7. Als iemand keuzes maakt tegen Gods Woord in, bijvoorbeeld het aangaan van een seksuele relatie met iemand van hetzelfde geslacht, streven we ernaar de pastorale relatie voort te zetten, ook bij tuchtmaatregelen.

8.4 Consistorie

Een vergadering die bij uitstek gewijd is aan opzicht en pastorale aangelegenheden is het consistorie-overleg. Voor dit overleg worden de predikant, scribae en de bezoekende ambtsdragers uitgenodigd. Het overleg wordt minimaal vijf maal per jaar gehouden. Een belangrijk accent ligt op de onderlinge vorming en toerusting. Ook kunnen ervaringen worden uitgewisseld. Dit laatste uiteraard met inachtneming van de verschuldigde geheimhouding en respect voor het vertrouwelijk karakter van het huisbezoek.

9 Vorming en toerusting

Centraal in vorming en toerusting staat de zondagse eredienst, de plaats waar de gemeente in al haar geledingen bijeenkomt. Daarnaast zijn er in de week vele gelegenheden om gevormd te worden en in kennis toe te nemen, gericht op groei in het geloof, opbouw van de gemeente en getuigenis in de wereld.

9.1 Catechese

9.1.1 Catechese

De jeugd van de gemeente dient onderwezen te worden in de inhoud van Gods Woord en de leer van de Kerk, in het verlengde van de door ouders gedane doopbelofte en gericht op het doen van openbare belijdenis. De organisatie van de catechese ligt bij de jeugdouderling en wordt gegeven door predikanten en catechetten, bij voorkeur in kleine groepen van 15-20 personen. Dit geschiedt in de periode van eind september tot de paasvakantie. De gebruikte methode is passend bij de leeftijdsgroep en dient als leidraad voor de over te dragen stof en is ook uitgangspunt van de gesprekken. Er zijn per seizoen 20 catechese-uren per groep. Naast de predikanten denken de jeugdambtsdragers mee in de te hanteren stof, zij wonen soms catechese uren bij, zorgen voor vervanging bij afwezigheid van degene die normaal catechese geeft en waken ervoor dat er een beleidslijn blijft door de seizoenen heen.

In de Pauluskerk wordt bij voldoende aanmeldingen een speciale catechese gegeven aan kinderen van de gemeente met een beperking. Deze catechese wordt verzorgd door vrijwilligers uit de gemeenten.

9.1.2 Jeugdwerk

Ten behoeve van het plaatselijk jeugdwerk hebben de wijkkerkenraden jeugdambtsdragers benoemd. Zij adviseren de wijkkerkenraden inzake het jeugdwerk en begeleiden de dagelijkse gang van zaken binnen het jeugdwerk. Zij signaleren problemen of knelpunten en proberen oplossingen daarvoor aan te dragen. Van tijd tot tijd is er een vergadering waarin afgevaardigden uit alle delen van het jeugdwerk bijeenkomen onder leiding van de jeugdambtsdragers. De jeugdambtsdragers organiseren daar waar nodig toerustingsavonden voor de leiding van de verenigingen.

Jaarlijks dienen de afzonderlijke verenigingen een begroting in bij de wijkkerkenraad ter financiering van de activiteiten. Alle verenigingen maken jaarlijks een schriftelijke evaluatie die, indien nodig, besproken wordt in de wijkkerkenraad.

In alle vormen van jeugdwerk wordt de Bijbel gelezen als norm om naar te leven en vanuit te geloven. Dit wordt besproken en de boodschap toegepast in het leven van de jongere. Door deze samenkomsten wordt al vroeg vorm gegeven aan het gemeentelven. Vooral in onze `stadsgemeente` is het belangrijk om elkaar naast de zondagse diensten te leren kennen en contacten te onderhouden. De clubs hebben een eigen bestuur of leiding die waakt over de inhoud van de samenkomsten. Dit gebeurt eveneens door het organiseren van ontspannende activiteiten door de diverse verenigingen.

9.1.3 Zondagsschool

Leeftijdscategorie 4-11 jaar, een aantal weken op zondagochtend komen leiding en kinderen bij elkaar. De bijeenkomsten worden verder gevuld met zingen, verwerking van het vertelde verhaal, spel of creatief werk. Uiteraard is dit toegesneden op het niveau van de zondagschoolkinderen en heeft ook het met elkaar doen en leren omgaan een belangrijke rol. Voor de leiding is hierin een belangrijke taak weggelegd bij het Bijbels onderwijs aan de kinderen. De kinderen van de gemeente mogen hun (buitenkerkelijke) vrienden/vriendinnen meenemen.

9.1.4 Rafidim

De 12-15 jarigen komen om op zondag bij elkaar om, naast met elkaar te praten of een spel te doen, te luisteren naar een inleiding die door leden van de vereniging bij toerbeurt worden gemaakt.

Deze club kent een wat andere vorm van werken, meer toegespitst op het zelfstandig denken over vragen met betrekking tot geloof en samenleving. Er wordt onder andere gebruikt gemaakt van het HGJB en HJW/LCJ materiaal. Zeker in deze leeftijd tussen kind zijn en volwassen worden, waarin vele zekerheden wegvallen, is begeleiding hard nodig. Van de leiding wordt openheid en een eerlijk omgaan met vragen gevergd maar ook het alert zijn op het geven van Bijbels gefundeerde antwoorden in het zoeken naar houvast. Heel belangrijk is het groepsaspect in de beeldvorming van jezelf als tiener door onderlinge omgang en uitstraling.

9.1.5 Menorah

De 16+ jongeren ontmoeten elkaar ongeveer drie maal per maand op zondagavond na de kerkdienst en de gezamenlijke maaltijd. De vereniging is onderverdeeld in kleine groepjes die de inleiding verzorgen over een Bijbels en of actueel onderwerp. Bespreking hiervan heeft tot doel duidelijk te maken hoe wij dagelijks vanuit Gods Woord moeten en kunnen leven. Het bespreekbaar maken van geloofsvragen mag dienen tot groei naar de geestelijke volwassenheid en verkrijgen van geestelijke weerbaarheid met name in de samenleving.

9.1.6 Jongerenpastoraat

Alle jongeren uit de gemeente in de leeftijd van ca 13-20 jaar die hiertoe bereid zijn, worden met enige regelmaat uitgenodigd voor het jongerengesprek. Eigenlijk is dit een omgekeerd huisbezoek in kleine groepen. Doel is contact krijgen, overzicht hebben wat er speelt onder de jeugd en waar nodig hulp bieden. De gesprekken zijn informeel, er wordt gesproken over het leven, de studie, werk en gemeente zijn. Ook geloofsvragen komen hier aan de orde. De avond wordt afgesloten met Bijbellezen en gebed.

Voor het kinder- en tienerpastoraat staat er in onze gemeente een jongerenpastoraat team (KTJP) klaar, die in de vorm van een luisterend oor, gericht advies of het leggen van direct contact met het kind, de tiener of de jongere hulp kan bieden. Deze gemeenteleden hebben passie voor jongeren. Dit team is samengesteld uit zowel mannen als vrouwen. Primair doel is het leveren van 'basiszorg', dat wil zeggen: aandacht, luisteren, bemoedigen, mailtje, verjaardagskaart etc. Tijdens de vergaderingen van het jongerenpastoraatteam wordt voorbede gedaan voor jongeren uit gemeente die dit nodig hebben. De jongerenpastoraat -medewerkers worden ook betrokken bij het 'jongerengesprek'.

9.2 Volwassenenvormingswerk

9.2.1 Gespreks/ Bijbelkringen

De gesprekskring of Bijbelkring is bedoeld voor alle gemeenteleden. Op deze kringen, die gedurende het seizoen eens per drie weken samenkomen, worden actuele en Bijbelse onderwerpen behandeld. Deze kringen worden in meerderheid bezocht door gemeenteleden, die verdieping zoeken in hun geloofsleven en antwoorden op vragen. De predikant is betrokken bij het bepalen van het zgn. jaarthema en sluit in de prediking aan regelmatig aan op dit thema, c.q. verwerkt het thema in zijn preken.

9.2.2 Mannenvereniging

De mannenvereniging komt eens per veertien dagen op donderdagavond bijeen. Nadat één van de leden een inleiding of een toelichting op een Bijbelgedeelte gegeven heeft wordt de stof door de aanwezigen besproken. Een eigen bestuur bewaakt de inhoud van de avonden. De vereniging is aangesloten bij de Bond van Hervormde Mannenverenigingen op Gereformeerde Grondslag.

9.2.3 Vrouwenvereniging

De bijeenkomsten van de vrouwenvereniging zijn eens in de twee weken op woensdagavond. De Bijbelstudies uit de Hervormde Vrouw worden gevolgd. Een eigen bestuur bewaakt de inhoud van de avonden. De vereniging is aangesloten bij de Bond van Hervormde Vrouwenverenigingen op Gereformeerde Grondslag.

9.2.4 Huwelijkskring

Voor pas getrouwde stellen (0-2 jaar) wordt er jaarlijks een huwelijkskring gehouden. Deze kring wordt geleid door een van de predikanten of in overleg met de kerkenraad door een echtpaar uit de gemeente.

9.2.5 Periodiek overleg

De kerkenraden houden periodiek overleg met de leiding van de diverse geledingen die actief zijn in onze gemeente. Er wordt dan gesproken over de invulling, inhoud en uitvoering van de gestelde doelstellingen. Dit in het kader van het toezien op elkaar en ter bevordering van de onderlinge samenhang.

9.3 Overige gemeente opbouw

9.3.1 Vormingsavonden

In de maanden september tot en met maart worden, zo mogelijk, enkele avonden belegd ter toerusting van de gemeente. Aan de orde komen meestal Bijbelse of praktische theologische onderwerpen.

9.3.2 Kerk op internet

Met de tegenwoordigheid van de wijken 2 en 7 te Dordrecht op het internet streven de kerkenraden in beginsel drie doelen na, en 'bedienen' daarmee impliciet drie doelgroepen:

1. Aangeven aan de buitenwereld wat de Hervormde wijkgemeenten 2 en 7 te Dordrecht zijn, op zichzelf en binnen het geheel van de Protestantse kerk, en waar zij voor staan
2. Fungeren als communicatiemiddel voor zowel de gemeente als voor mensen van buiten de gemeente.
3. Het bieden van een platform met een algemeen kerkelijk/christelijke doelgroep bijv. ter verspreiding van de Woordbediening in preeksamenvatting en geluidsbestanden. (Maar ook de navigeerbare en doorzoekbare Bijbel, psalmen, catechismus, e.d.)

Informatieverspreiding via internet mag vooralsnog niet ter vervanging zijn van bestaande informatiestromen. Het is altijd aanvullend. Naar de aard der zaak, zijn bepaalde digitale informatiestromen in de „papieren” werkelijkheid niet aanwezig, maar er mag geen „papieren” werkelijkheid verdwijnen door het beschikbaar zijn van een digitale vorm.

10 Diaconaat

10.1 Inleiding

In de Bijbel wordt al in het boek Exodus voorschriften gegeven voor de zorg aan de vreemdelingen, armen, weduwen en wezen. In het Nieuwe Testament, in Handelingen 6 wordt de basis gevonden voor de instelling van het ambt van diaken.

De wijkdiaconie maakt deel uit van een groter geheel: het College van Diakenen.

Voor het diaconaat kunnen onderstaande uitgangspunten worden geformuleerd:

1. De basis van het diaconaat is de woordbediening en het Woord van God zelf.
2. De gemeente dient op haar diaconale roeping gewezen te worden, gestimuleerd te worden om invulling te geven aan die roeping en geholpen te worden bij het uitvoeren van haar roeping.

Deze diaconale opdracht kent geen grenzen, noch die van eigen (wijk)gemeente, noch die van eigen woonplaats of land. In het diaconale handelen worden we geleid door de vraag "wie zal de naaste zijn van degenen die (dreigen te) bezwijken", wie zij ook zijn of waar zij ook wonen.

Naast de zorg voor de "eigen" kerkelijke en burgerlijke gemeente zal steun aan landelijke en particuliere organisaties onverminderd dienen te worden voortgezet op een wijze als in achterliggende jaren is gebeurd.

De nadruk zal (blijvend) worden gelegd op activiteiten van organisaties, die binnen de gereformeerde gezindte op een brede steun mag rekenen. Ook worden organisaties en instellingen gesteund, die vanuit Gods Woord activiteiten ontplooiën op diaconaal gebied in binnen- en buitenland.

10.2 Activiteiten

De wijkdiaconie kent diakenen die allen verantwoordelijk zijn voor één of meerdere taken. Naast het uitvoeren van de taken kent de wijkdiaconie een tweetal functies te weten de functie van voorzitter en secretaris. De taken van de wijkdiaconie zijn als volgt kort te omschrijven:

1. Het inzamelen van de gaven van de gemeente voor het diaconale werk (zowel plaatselijk, landelijk als wereldwijd);
2. Het bijstaan van hen die door materiële noden en zorgen hulp nodig hebben;
3. Het bijstaan van hen die sociale en lichamelijke noden en moeiten kennen;
4. Het dienst doen aan de Avondmaalstafel
5. Het zoeken naar wegen om te komen tot (meer) gerichte diaconale huisbezoeken om (nog) beter inzicht te krijgen in de materiële-, sociale- en lichamelijke noden van de gemeente;
6. Het ondersteunen van het jeugddiaconaat;
7. Het onderhouden van nauwe contacten met de PCD;
8. Het onderhouden van nauwe contacten met de wijkzendingscommissie;
9. Het bijstaan van de werkzaamheden van de Roemenië werkgroep en van de schipperscommissie.

In het licht van de genoemde taken is een goede samenwerking met de pastorale ouderling in veel gevallen onontbeerlijk. Daar waar nodig zullen vrijwilligers gezocht worden die ingezet kunnen worden om deze taken mede vorm te geven onder de verantwoordelijkheid van de wijkdiaconie.

De wijkdiaconie wordt bijgestaan door de leden van de PCD. De PCD heeft tot taak om de ouderen en de zieken van de gemeente te bezoeken. Ook de gezinnen die verblijd zijn met de geboorte van een kind worden door de PCD bezocht. Daarnaast berust de organisatie van het kerstfeest voor de ouderen van de gemeente bij de PCD. Tevens bezorgt de PCD de maandelijkse wijkbrief.

Als zeer belangrijk ziet de wijkdiaconie haar taak de gemeente bewust te maken van de noden die er zijn, zowel plaatselijk, landelijk als wereldwijd. Tot leniging van de noden worden collecten bestemd en/of acties georganiseerd. Daarnaast wordt aan diakenen en gemeenteleden gevraagd, oog te hebben voor de stille noden in de gemeente, zodat op de juiste plaats en tijd hulp geboden kan worden.

10.3 Diaconaal handboek

Voor het optimaal functioneren hebben de diakenen een diaconaal handboek samengesteld. Hierin zijn diverse taken vastgelegd, zoals huisbezoekwerk, het collecteren, het dienst doen aan de Avondmaalstafel het bijwonen van diverse vergadering, etc.

10.4 Zendingsbussen

De opbrengst van de zendingsbussen in de kerk is in eerste instantie bestemd voor een bepaald zendingsproject. Zo'n project wordt op voordracht van de zendingscommissie voor een periode gekozen. Daarnaast is de zendingscommissie bevoegd om voor acuut noodlijdende (zendings)mensen direct deze gelden ter beschikking te stellen, bijvoorbeeld via de door wijkgemeente uitgezonden hulpverleners.

11 De missionaire gemeente

11.1 Inleiding

Christus heeft Zijn gemeente de opdracht en belofte gegeven om, door de kracht van de Heilige Geest, in deze wereld te getuigen van Hem als de enige Naam gegeven tot zaligheid.

Wij geloven dat de breuk tussen God en mens alleen geheeld kan worden door het verzoenend werk van Christus. Dat dit niet alleen een noodzaak voor onszelf is, maar ook van levensbelang voor onze naaste is een aansporing tot het verkondigen van de Goede Boodschap. Dit kunnen en mogen wij doen in gehoorzaamheid aan het zendingsbevel van onze Heere (b.v. Hand 1:8).

Getuigen van Jezus Christus is de primaire opdracht aan de Nieuwtestamentische gemeente en deze opdracht moeten we op een cultuurgebonden wijze uitvoeren, zonder daarmee de inhoud ervan aan te passen. Tevens wordt daarbij zoveel mogelijk gebruik gemaakt van wat in hoofdstuk 9 bij vorming en toerusting wordt benoemd. Aangezien getuigen een universele opdracht aan de gemeente is, willen we dit besef bij alle gemeenteleden levend houden. Daarom zal regelmatig aandacht aan het evangelisatie- en zendingswerk gegeven worden.

Per wijkkerkenraad is één van de ouderlingen als evangelisatie ouderling aangesteld om in het bijzonder aandacht te schenken aan de verwerkelijking hiervan in onze wijkgemeenten. In de vervulling van deze taak worden zij ondersteund door de evangelisatiecommissie. Daarnaast is er een afzonderlijke zendingscommissie. Beide commissies leggen jaarlijks verantwoording af aan de wijkkerkenraden.

11.2 De evangelisatie commissie

11.2.1 Doelstelling

De hoofddoelstelling van de evangelisatiecommissie is mensen die niet of minder bekend zijn met de Bijbelse boodschap (opnieuw) kennis te laten maken met de inhoud van het evangelie van Jezus Christus.

11.2.2 Uitgangspunten

De opdracht om getuige van Jezus Christus te zijn is in de eerste plaats gegeven aan de gehele gemeente. We zullen er daarom als wijkgemeenten op gericht zijn om het missionaire aspect te integreren in alle terreinen van gemeente zijn. Evangeliseren is dus geen zaak van een bepaalde commissie of wat enthousiastelingen in de gemeente alleen, maar van alle gemeenteleden in alle geledingen van het leven. De gemeente daarvan bewust maken en daarin bijstaan is een belangrijk uitgangspunt van het evangelisatiewerk zelf.

Doelgroep van de activiteiten is in de eerste plaats de familie, vrienden- en kennissenkring van de gemeenteleden. In de tweede plaats richten we ons op niet kerkelijk meelevende mensen van de wijk en op hen die wonen in de omgeving waar een activiteit gehouden wordt. Dit zijn veelal de huidige geografische wijken. In de derde plaats richten we ons op alle mensen in Dordrecht.

Bij het inschakelen van gemeenteleden wordt rekening gehouden met hun persoonlijkheid, gaven, vaardigheden, voorkeuren en de tijd die ze beschikbaar willen/kunnen stellen. We geloven in één heilige algemene christelijke Kerk. Vanuit die belijdenis willen we ons inspannen om, waar mogelijk, samen te werken met andere christelijke gemeenten in Dordrecht.

11.2.3 Taken en werkzaamheden

De hoofdtaak van de evangelisatie-ouderlingen is het uitvoeren en bewaken van het evangelisatiebeleid zoals dat wordt opgesteld en bijgesteld door de kerkenraden. Tevens kan de kerkenraad, via de evangelisatie-ouderlingen middelen (evangelisatiemateriaal, e.d.) beschikbaar stellen aan de evangelisatiemedewerkers. De evangelisatie ouderling verzorgt de communicatie tussen de kerkenraad en de evangelisatiecommissie.

Concrete activiteiten

- Werven, instrueren en begeleiden van vrijwilligers in het evangelisatiewerk;
- Voorgaan in evangelisatiesamenkomsten;
- Bezoekwerk onder rand- en onkerkelijken;
- Nazorg en aandacht aan bijzondere contactadressen;
- Opzetten van nieuwe contacten in de wijken rond de wijkgemeenten 2 en 7 te Dordrecht;
- Straatevangelisatie, leatuurverspreiding en (in de toekomst) een Dabar evangelisatieweek in de zomerperiode;
- Helpen en bemiddelen om met woord en daad mensen met bijzondere noden en in bijzondere omstandigheden bij te staan;
- Open huis in de Augustijnenkerk met korte meditatie.

11.2.4 Een open kerk in de stad

Rondom de Augustijnenkerk en Pauluskerk

De Augustijnenkerk en Pauluskerk mogen open kerken zijn in de stad Dordrecht. Door bestaande en nieuwe activiteiten te ontplooiën wordt hier op een actieve manier gestalte aan gegeven. De activiteiten worden periodiek door de evangelisatieouderlingen besproken en getoetst in de kerkenraadsvergaderingen.

12 Beheer en financiën

12.1 Inleiding

In dit beleidsplan wensen de wijkkerkrentmeesters een helder beeld te geven van hun taken en verantwoordelijkheden, evenals van de wijze waarop zij de komende jaren invulling wensen te geven aan hun werkzaamheden.

Beheer van de stoffelijke zaken die nodig zijn voor de instandhouding van de erediensten en kerkelijke activiteiten, voor zover niet van diaconale aard, zijn de taken van de wijkkerkrentmeesters. Alle stoffelijke middelen die wij daartoe tot onze beschikking hebben en krijgen, zijn door ons in rentmeesterschap ontvangen van God. De kerkrentmeesterlijke taken mogen dan ook voluit worden aangemerkt als een geestelijke aangelegenheid. Mede daarom is er binnen onze wijkgemeentes voor gekozen het kerkrentmeesterschap te laten bekleden door ouderlingen: “ouderlingen-kerkrentmeester”.

Gezien de huidige structuur van de Hervormde Gemeente hebben de wijkkerkrentmeesters bij het uitoefenen van hun ambt niet alleen rekening te houden met het beleid van hun wijkkerkenraden, maar ook met het beleid van de Algemene Kerkenraad en het College van Kerkrentmeesters. De wijkkerkrentmeesters willen hun werkzaamheden uiteraard verrichten volgens alle regelingen en afspraken die gemaakt zijn op landelijk, plaatselijk en wijkniveau.

12.2 Beheer

De taken van de kerkrentmeesters zijn ruwweg te onderscheiden in personeelsbeheer, gebouwenbeheer, financieel beheer, geldwerving en bijhouden van de kerkelijke registers en archieven.

Hierbij geldt, dat het personeel een arbeidsovereenkomst heeft met het College van Kerkrentmeesters van de Hervormde Gemeente van Dordrecht, en de wijkkerkrentmeesters verantwoordelijk zijn voor het functioneren en beoordelen van het personeel. De gebouwen zijn eigendom van de centrale gemeente, waarbij de wijkkerkrentmeesters verantwoordelijk zijn voor het dagelijkse onderhoud. Dientengevolge vindt regelmatig afstemming plaats met het College van Kerkrentmeesters over personeel en gebouwen. Het Kerkkantoor ondersteunt het College van Kerkrentmeesters en de wijkkerkrentmeesters, voornamelijk door het centraal voeren van de administratie voor de verschillende wijkgemeenten. Hieronder wordt op enkele punten nader ingegaan.

12.3 Financieel beleid verenigingen en PCD

12.3.1 JV Menorah

Menorah voert een autonoom financieel beleid. Zij ontvangen contributie, vragen een kampbijdrage en ontvangen af en toe een gift en betalen daaruit hun onkosten. Jaarlijks wordt door leden van Menorah kascontrole uitgevoerd en rekening en verantwoording afgelegd aan de jeugdambtsdragers.

Voor het verkrijgen van een financiële bijdrage uit de middelen van de wijkgemeenten, dient men een begroting en een jaarrekening te overleggen aan de wijkpenningmeesters.

12.3.2 JV Rafidim en de Zondagsschool

Deze verenigingen dienen jaarlijks een begroting in bij de jeugdambtsdragers. Deze stuurt die begroting naar het kerkkantoor en het kerkkantoor betaalt jaarlijks aan de jeugdambtsdragers, als lokale HGJC penningmeester, voor alle drie de verenigingen een lump-sum. De jeugdambtsdragers stort die lump-sum door naar de penningmeesters van Rafidim en de Zondagsschool. Dit gebeurt zo in alle wijkgemeenten van Hervormd Dordrecht en het kerkkantoor belast de totale som voor jeugdwerk door aan de wijkgemeenten van Hervormd Dordrecht. Rafidim en de Zondagsschool regelen vanuit hun bestuur zelf kascontroles en leggen jaarlijks rekening en verantwoording af aan de jeugdambtsdragers. Voor het verkrijgen van een financiële

bijdrage uit de middelen van de wijkgemeenten, dient men een begroting en een jaarrekening te overleggen aan de wijkpenningmeesters.

12.3.3 PCD

De PCD werkt financieel geheel onder verantwoording van de diaconie.

12.4 Predikanten, organisten en koster

12.4.1 Predikanten:

Onze wijkgemeenten beschikken elk over een eigen predikantsplaats. Die elk 44 + 6 aantal diensten per jaar invullen. Binnen onze wijkkerkenraden is unaniem besloten om het in stand houden van twee predikantsplaatsen zeer hoge prioriteit te geven. Dit wordt financieel ondersteund door de plaatselijke Stichting tot Instandhouding van Hervormd Gereformeerde Predikantsplaatsen. De jaargesprekken over praktische onderwerpen worden gevoerd door de kerkrentmeesters. Inhoudelijke onderwerpen wordt jaarlijks besproken met de predikant door de voorzitter en scriba van de wijk en de uitkomsten daarvan worden teruggekoppeld naar het moderamen. De wijkouderling onderhoudt de contacten met de predikant en zijn gezin voor het pastorale huisbezoek.

12.4.2 Organisten:

Voor de begeleiding van de erediensten en de rouw- en huwelijksdiensten hebben onze wijkgemeenten de beschikking over organisten in vaste (deeltijd-)dienst en benoemde vrijwilligers. Indien er buiten deze groep gevraagd wordt om te spelen in een dienst, dient er vooraf contact op genomen te worden met de vaste organist van de Pauluskerk of Augustijnenkerk. De vaste organisten hebben een arbeidsovereenkomst met het College van Kerkrentmeesters. Zij moeten voldoen aan de kerkordelijke vereisten. De wijkkerkrentmeesters zijn verantwoordelijk voor het functioneren en beoordelen van de organisten. Minstens éénmaal per jaar wordt het functioneren van de organisten besproken in een evaluatiegesprek. Dit gesprek wordt gevoerd door een kerkrentmeester samen met de coördinator organisten. Van dit gesprek maakt de kerkrentmeester een verslag. Dit verslag komt in het personeelsdossier dat op het Kerkkantoor wordt beheerd.

De wijkkerkrentmeesters zijn tevens verantwoordelijk voor het onderhoud en het goed functioneren van de orgels in de Pauluskerk en Augustijnenkerk.

Voor beide wijken is een orgelcommissie functioneel. De belangrijkste taken van deze commissie zijn het adviseren van de wijkkerkrentmeesters, een contactorgaan voor de organisten en advies uitbrengen bij het aanstellen van nieuwe organisten. Naast de voorzitter en secretaris bestaat de samenstelling uit de vaste en vrijwillige organisten en een kerkrentmeester uit wijk 2 en 7.

12.4.3 Koster:

Het dagelijkse beheer met alle daarbij behorende werkzaamheden in de kerkgebouwen en bijbehorende zalen is in handen van een koster met een (deeltijd) arbeidscontract met het College van Kerkrentmeesters. Instandhouding van het (deeltijd) arbeidscontract met de huidige koster is gezien de gebruiksmogelijkheden van beide kerken gewenst. De aanvulling met vrijwillige hulpkoster voor de Augustijnenkerk werkt naar behoren, zodat de beheers- en verhuuractiviteiten goed uitgevoerd kunnen worden. Gezien de noodzaak van huuropbrengsten zal in deze beleidsperiode getracht worden de verhuur voor beide kerken te continueren. In geval van afname van gebruik en verhuur en bij eventuele verhuizing of functieverandering van de huidige koster(s), zal een nieuwe afweging van voor- en nadelen van een volgens arbeidscontract aangestelde koster(s) plaatsvinden.

Minstens éénmaal per jaar wordt het functioneren van de koster besproken in een evaluatiegesprek dat zijn kerkrentmeester met hem/haar voert. Van het gevoerde jaarlijkse evaluatiegesprek zal door de kerkrentmeester een verslag worden opgesteld. Dit verslag komt in het personeelsdossier dat op het Kerkkantoor wordt beheerd. Ook naast dit functioneringsgesprek is er regelmatig contact tussen de (hulp)koster(s) en de kerkrentmeester.

12.5 Gebouwen

12.5.1 Kerkzaal en zalen, kosterswoning en pastorie

Ondanks de vraag of het wenselijk dan wel verstandig is voor onze wijkgemeenten om twee kerkgebouwen te blijven gebruiken en daarnaast in de zomermaanden ook nog een aantal erediensten in de Grote Kerk te houden, hebben onze wijkkerkenraden besloten om zolang mogelijk gebruik te blijven maken van zowel de Augustijnenkerk als de Pauluskerk. Motivatie hiervoor is met name de representatie van de kerk in de stad. In deze kerkgebouwen mag iedere zondag de prediking van Gods Woord en Evangelie plaats vinden.

Ook verrichten we vanuit deze kerkgebouwen ons (kinder)evangelisatiewerk. Verder kennen onze wijkgemeenten een groep leden die of alleen naar de Augustijnenkerk, of alleen naar de Pauluskerk komen.

Zoals eerder geschreven zijn de kerkelijke gebouwen, zalen, kosterswoningen en pastorieën niet in eigendom bij de wijkgemeenten.

De Augustijnenkerk en de Pauluskerk met de daarbij horende zalen, de kosterswoning van de Pauluskerk en de pastorie van wijk 2 aan de Noordhoevelaan 28 zijn eigendom van de centrale Hervormde Gemeente te Dordrecht. De wijkkerkrentmeesters zijn binnen de grenzen van hun mandaat en volmacht verantwoordelijk voor beleid en uitvoering van beheer en dagelijks onderhoud van deze gebouwen. De Stichting tot Instandhouding van Hervormd Gereformeerd Predikantsplaatsen is eigenaar en verantwoordelijk voor onderhoud van de pastorie aan de Titanlaan 4 van wijk 7.

De kosters zijn belast met het feitelijke alledaagse beheer en zijn in het algemeen het eerste en meest herkenbare aanspreekpunt voor de gebruikers en huurders. De financiële lasten van het dagelijks onderhoud, energie, gebruikersbelastingen en heffingen zijn wel voor rekening van onze wijkgemeenten.

Voor uitvoering en begroting van het dagelijkse onderhoud aan de kerkelijke gebouwen en kosterswoning wordt periodiek in overleg met het College van Kerkrentmeesters een “meerjaren” onderhoudsbegroting opgesteld door de wijkkerkrentmeesters.

Het Augustijnenkerkcomplex heeft de status van rijksmonument en de Pauluskerk de status van gemeentelijk monument. Daarom is het onderhoud aan deze gebouwen onderworpen aan diverse regels en procedures. Door deze erkenning kan het onderhoud subsidiabel ondersteund worden.

De wijkkerkrentmeesters hebben daarom regelmatig overleg met het College van Kerkrentmeesters over de in acht te nemen regels en procedures. De onderhoudsplanning en subsidieaanvragen kunnen worden verzorgd door een bouwkundig adviseur. Jaarlijks vindt voor de Augustijnenkerk een onderhoudsinspectie plaats door een functionaris van Monumentenwacht. Onze wijkgemeenten worden, voor wat betreft het niet subsidiabele deel van het onderhoud aan de Augustijnenkerk, financieel gesteund door de Stichting Behoud Augustijnenkerk.

12.6 Beheer en gebruik van kerken en zalen

12.6.1 Augustijnenkerk:

Blijvende en vitale presentie van als kerkgebouw functionerende monumentale bedehuizen in de Dordtse binnenstad, behoort de gehele Hervormde Gemeente van Dordrecht veel waard te zijn. Ook onze wijkgemeenten dragen hieraan graag bij door, ondanks allerlei praktische en financiële bezwaren, de Augustijnenkerk, als één van hun thuisbases te zien. Daar komen zij in beginsel elke zondagmorgen bijeen om Gods Woord te horen en daar ontplooiën zij, ook doordeweeks, hun activiteiten in dienst van God, tot heil van de naaste en opbouw van de gemeenten. Dit streven krijgt onder meer gestalte bij het opstellen van preek- en vergaderroosters.

Tegen deze achtergrond wordt aangesloten op de activiteiten van de Stichting Behoud Augustijnenkerk. De wijkkerkenraad van wijkgemeente 2 zal steeds zorgen voor een vertegenwoordiger uit haar midden in het stichtingsbestuur. Daarnaast wordt dankbaar gebruik gemaakt van het werk van de vele gemeenteleden die,

evangeliserend, klussend, gastheer-/gastvrouwschap verlenend etc., helpen het gebouw als kerk te laten functioneren. In dit verband hecht de wijkkerkenraad aan continuering van de zaterdagse en zondagse openstelling en aan het opknappen/onderhouden van de vergaderzalen.

Het College van Kerkrentmeesters wordt opgeroepen oog te houden voor optimale bruikbaarheid van de Augustijnenkerk voor kerkelijke doeleinden en, hoe belangrijk ook, niet zonder meer de belangen van het gebouw of van de financiën te laten prevaleren. Door het monumentale karakter van de kerk en de daarmee gepaard gaande kosten van het gebouw, brengt dit met zich dat een ruim beleid wordt gevoerd ter zake van de verhuur aan derden van deze ruimten.

De wijkkerkrentmeester is verantwoordelijk voor de verhuur. Hij ziet erop toe dat het beoogde gebruik niet op gespannen voet staat met religieuze en monumentale status van de gebouwen en pleegt daartoe in voorkomend geval afstemming met het moderamen van de wijkkerkenraad en/of de wijkkerkenraad.

Concreet betekent dit:

- Geen versterkte livemuziek of versterkte live acts zonder voorafgaande toestemming. Eventuele te uiten teksten worden vooraf gedeeld.
- Gebruik van de kerk of kerkzalen door niet-christelijke (lees: seculiere) partijen/verenigingen is toegestaan, maar de te behandelen onderwerpen mogen niet in strijd zijn met christelijke waarden en normen. Voor de kerkzaal zelf zal de verdere beperking gelden dat er geen (bijv. kleding) beurzen of grootschalige feesten of iets van dien aard zullen worden gehouden.
- Het is niet toegestaan om enig voorwerp bestemd voor eredienst te gebruiken, (tijdelijk) te verplaatsen of uit de gehuurde ruimte te verwijderen (inclusief bijvoorbeeld doopvont). Voor zover tijdelijke verplaatsing van een voorwerp voor de eredienst apart is overeengekomen, geschiedt deze tijdelijke verplaatsing door de beheerder of onder diens directe toezicht.

12.6.2 Pauluskerk

De primaire functie voor samenkomst van de wijkgemeenten tijdens de erediensten blijft onverlet. Naast onze samenkomsten in de erediensten vinden er vele kerkelijke activiteiten plaats in de (zalen van) de Pauluskerk. Ook wijkgemeente 5, (kerkelijke)verenigingen en de meerdere vergaderingen maken dankbaar gebruik van de vele mogelijkheden die het Pauluskerkcomplex ons bieden. Echter, in voorkomende gevallen zal een kerkelijke activiteit weleens voorrang moeten geven aan verhuurmogelijkheden, waarbij voor de kerkelijke activiteit dan wel een alternatieve ruimte geboden moet worden, bijvoorbeeld de Augustijnenkerk. Eén en ander is ter beoordeling aan de wijkkerkrentmeesters van de Pauluskerk. Voor veel (senior)bewoners rondom de Pauluskerk is deze kerk nog makkelijk bereikbaar. Om de kosten die dit meebrengt zoveel mogelijk in de hand te houden zal daar waar mogelijk gebruik worden gemaakt van de inzet van vrijwilligers. De kerkenraden doen daarom een beroep op de gemeenteleden om zich hiervoor in te zetten.

De wijkkerkrentmeester is verantwoordelijk voor de verhuur. Hij ziet erop toe dat het beoogde gebruik niet op gespannen voet staat met religieuze status van het gebouw en pleegt daartoe in voorkomend geval afstemming met het moderamen van de wijkkerkenraad en/of de wijkkerkenraad.

Concreet betekent dit:

- Geen versterkte livemuziek of versterkte live acts zonder voorafgaande toestemming. Eventuele te uiten teksten worden vooraf gedeeld.
- Gebruik van de kerk of kerkzalen door niet-christelijke (lees: seculiere) partijen/verenigingen is toegestaan, maar de te behandelen onderwerpen mogen niet in strijd zijn met christelijke waarden en normen. Voor de kerkzaal zelf zal de verdere beperking gelden dat er geen (bijv. kleding) beurzen of grootschalige feesten of iets van dien aard zullen worden gehouden.
- Het is niet toegestaan om enig voorwerp bestemd voor eredienst te gebruiken, (tijdelijk) te verplaatsen of uit de gehuurde ruimte te verwijderen (inclusief bijvoorbeeld doopfont). Voor zover tijdelijke

verplaatsing van een voorwerp voor de eredienst apart is overeengekomen, geschiedt deze tijdelijke verplaatsing door de beheerder of onder diens directe toezicht.

12.6.3 Beschikbaarheid Pauluskerk voor uitvaarten.

- In de huurvoorwaarden voor de kerkzaal van de Pauluskerk zal worden opgenomen dat de geplande huur kan worden geannuleerd bij een begrafenis van een gemeentelid. Bij annulering wordt de huurder de mogelijkheid voorgesteld om de Andreaskerk of Augustijnenkerk te gebruiken tegen de afgesproken prijs. Kerkbeheerders zullen in dergelijke gevallen bemiddelend handelen en een uiterste inspanning verrichten om zo mogelijk een passende oplossing te bieden.
- Als gemeenteleden de Augustijnenkerk willen gebruiken voor een uitvaart, dan is dat mogelijk, bij verhuur van deze kerk wordt op dat moment de Pauluskerk aangeboden, verhuur van de Augustijnenkerk zal hiervoor niet worden geannuleerd.
- Indien de wijkzaal is verhuurd, dan zorgt de beheerder van de Pauluskerk dat voor een uitvaart of condoleance de kerkzaal tegen hetzelfde tarief beschikbaar is. Wat betekent dat er geen verhuuractiviteiten van de wijkzaal zullen worden geannuleerd.

12.7 Kerkelijke registers en archieven; geldwerving

Binnen onze wijkgemeenten wordt thans de registratie van leden en meelevendenden niet gevoerd door de wijkkerkrentmeesters, maar door de ledenadministrateurs. In beide wijken hebben de wijkkerkrentmeesters de taak om de jaarlijkse Aktie Kerkbalans te coördineren en toe te zien op het daadwerkelijk binnenkomen van de toegezegde vrijwillige bijdragen. Dit gebeurt, mede met hulp van het Kerkkantoor, aan de hand van maandelijks lijsten die via het Kerkkantoor verspreid worden. Verder kan het voorkomen dat door de wijkkerkrentmeesters regelmatig geldwervingsacties georganiseerd worden voor met name grotere uitgaven. De kerkrentmeesters streven naar (gedeeltelijke of gehele) digitalisering van geldwerving middels AKB in afstemming met de kerkenraad.

12.8 Financiën

12.8.1 Algemene gang van zaken

Jaarlijks stellen de wijkkerkrentmeesters een begroting en een jaarrekening op. De begroting en de jaarrekening worden beoordeeld en goedgekeurd door de Algemene Kerkenraad en voorgelegd aan de wijkkerkenraden. De administratie van de wijkgemeenten wordt gevoerd op het Kerkkantoor.

12.8.2 Inkomsten / werving

Met betrekking tot de inkomsten zijn de wijkkerkrentmeesters aangewezen op bijdragen uit de actie Kerkbalans, giften uit de gemeente en de inkomsten uit verhuur. De overige bijdragen van de gemeenteleden zijn afkomstig uit collecten tijdens de erediensten. Verder komen erfenissen en legaten ten goede aan de wijkgemeente, indien de erflater dat heeft aangegeven.

Naast de wijkadministratie die op het Kerkkantoor wordt gevoerd, hebben onze beide wijkgemeenten ook nog een wijkkas voor dagelijkse onkosten en wijkuitgaven. De inkomsten worden gevormd door de offerblokken bij de uitgang van onze kerkgebouwen, hiertoe benoemde collectes en giften van gemeenteleden. De wijkkasadministratie wordt door een wijkkerkrentmeester gevoerd. Minimaal eens per jaar voert een commissie, samengesteld uit wijkkerkenraadsleden, kascontrole uit, en jaarlijks wordt rekening en verantwoording afgelegd aan het College van Kerkrentmeesters, die de baten en lasten uit de wijkkas verantwoordt in de centrale jaarrekening.

12.9 Beleidsuitgangspunten

12.9.1 Predikant

Financieel gezien is het handhaven van twee predikantsplaatsen een kwetsbare situatie. Bij noodzakelijke bezuinigingen streven wij ernaar het behoud van twee volledige Hervormd-gereformeerde predikantsplaatsen voor de wijkgemeentes absolute prioriteit te geven.

12.9.2 Kerkelijke registers en archieven

Voor de ledenadministratie wordt gebruik gemaakt van LRP van de Protestantse Kerk in Nederland. Onder de wijkkerkrentmeesters zijn de ledenadministrateurs hier verantwoordelijk voor.

Het lopend archief van de wijkkerkenraad berust bij de scriba van de wijk, met inachtneming van de verantwoordelijkheid van de het College van Kerkrentmeesters voor de archieven van de gemeente uit hoofde van ordinantie 11-2-7 sub g.

12.9.3 Financiën

In de kerk is veel geld nodig. Geld voor zending, evangelisatie en diaconaat. Maar ook kerkrentmeesterlijk geld voor het functioneren als wijkgemeente met haar personeel en huisvestingskosten. In de Bijbel zijn verscheidene voorbeelden te vinden van het belang om ook hiervoor geld bijeen te brengen. We zijn dankbaar dat grote tekorten tot het verleden behoren. De zorg van de kerkrentmeesters is wel dat niet alle gemeenteleden dit belang altijd even scherp in het oog hebben als de arme weduwe die haar hele leeftocht in het offerblok in de tempel stopte. Bij het ontstaan van een structureel tekort op de wijkbegrotingen, zijn ingrijpende bezuinigingsmaatregelen niet te vermijden. Ter bevordering van dit besef zal het op wijkniveau in evenwicht houden van opbrengsten en kosten bij leven en welzijn nadrukkelijk aan de orde worden gesteld tijdens één of meer gemeentevonden.

12.9.4 Privacy en Kerk-TV

De privacy van individuele personen dient beschermd te worden bij het maken en verspreiden van opnames in beeld van diensten in de Hervormde wijkgemeenten 2 & 7 te Dordrecht. Het beleid hieromtrent dient inzichtelijk te zijn voor gemeenteleden en overige personen die zich in de kerk bevinden tijdens een dienst. Sinds 25 mei 2018 is de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) van toepassing. Dat betekent dat in de hele Europese Unie (EU) dezelfde privacywetgeving geldt. De AVG dient de bescherming van persoonsgegevens. Het gaat dan om in het openbaar traceerbare gegevens, die aan een specifieke persoon gekoppeld kunnen worden. Bij het uitzenden van kerkdiensten betekent dit vooral dat de kerkelijke organisatie zich bewust moet zijn van het feit dat mensen geïnformeerd moeten worden dat er opnames worden gemaakt en dat er toestemming is van betrokken personen voor uitzending. Dit geldt voor een voorganger, evenals voor de kerkenraad, maar bijvoorbeeld ook bij voorbeden voor personen, die bij naam genoemd worden. Dat geldt dus zowel voor Kerk-radio opnames, als voor Kerk-TV opnames. Daarnaast valt Kerk-TV niet onder de regelgeving voor cameratoezicht (CBP) en hoeft hiervoor geen toestemming van het CBP te worden verkregen. De reden hiervan is dat kerken en andere gebouwen bestemd voor het belijden van godsdienst en levensovertuiging wellicht naar hun aard aan te merken als openbare plaatsen, maar zijn om redenen van bescherming van de uitoefening van godsdienst of levensovertuiging uitgesloten zijn van de regelgeving cameratoezicht. Zie www.wijk2en7dordrecht.nl/privacy

12.9.5 Zelfstandige stichtingen en verenigingen waarmee banden worden onderhouden c.q wordt samengewerkt.

- De Stichting tot Instandhouding van Hervormd - Gereformeerde Predikantsplaatsen te Dordrecht.
- De Stichting Behoud Augustijnenkerk.
- Hervormde vereniging Waarheid en Vrede.
- College van Gecommitteerden.
- Stichting Missie Dordt.
- Stichting Samen Dordt.

Tenslotte

In het voorgaande hebben de wijkkerkenraden een beeld geschetst van hun visie op het wezen van de gemeente met als uitgangspunt de Schriftgegevens hierover. Ook valt te lezen hoe die visie in de praktijk gestalte krijgt, zodat een totaalbeeld ontstaat van de Hervormde wijkgemeenten 2 en 7 te Dordrecht.

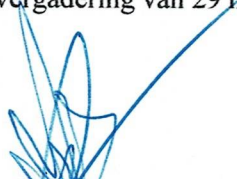
In dit beleidsplan zijn ook hiaten en knelpunten binnen onze gemeente genoemd. Zaken waaraan we hopen te werken om (nog) beter samen gemeente te kunnen zijn. Samen het lichaam van Christus zijn waarin ieder lid zijn of haar plaats heeft en meedoet.

Daarnaast is het een feit dat we een gemeente zijn met veel jeugd. Dit schept ook verplichtingen jegens hen om ze erbij te houden o.a. door onderwijs in de leer, aandacht in de prediking en tijdig signaleren wanneer ze van de gemeente dreigen te vervreemden. Aan de andere kant door ze ook voluit in te schakelen bij activiteiten wat de betrokkenheid verhoogt.

We besluiten met het gebed van Paulus in Hebrreeën 13 vers 20 en 21:

“De God nu van de vrede, Die de grote Herder van de schapen, onze Heere Jezus Christus, uit de doden heeft teruggebracht, op grond van het bloed van het eeuwige verbond, moge u toerusten tot elk goed werk om Zijn wil te doen, en in u werken wat in Zijn ogen welbehaaglijk is, door Jezus Christus. Hem zij de heerlijkheid in alle eeuwigheid. Amen”.

Aldus vastgesteld door de wijkkerkraden van de Hervormde wijkgemeenten 2 en 7 te Dordrecht in hun vergadering van 29 maart 2023.

Preses Ds. A.J. van den Herik

scriba A.P. Paans

Preses Ds. J.J. Mulder

scriba G.A. van Duinen